

* Odredbe člana 19. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 8/2021), koje odgovaraju Samostalnom članu 19. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju/naobrazbi ("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 10/2020 - prečišćen tekst, 8/2021, 11/2021, 22/2021 i 5/2022) prestale su da važe na osnovu Presude US FBiH, br. U-31/21 od 2. marta 2022. godine, koja je objavljena u "Sl. novinama FBiH", br. 26/2022 od 6. aprila 2022. godine.

** Odredbe čl. 7. i 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 10/2022), koje odgovaraju čl. 104a i 114a Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju/naobrazbi ("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 10/2020 - prečišćen tekst, 8/2021, 11/2021, 22/2021 i 5/2022, "Sl. novine FBiH", br. 26/2022 - odluka US i "Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 10/2022 i 11/2022) prestale su da važe na osnovu Presude US FBiH, br. U-25/22 od 24. januara 2023. godine, koja je objavljena u "Sl. novinama FBiH", br. 39/2023 od 26. maja 2023. godine.

ZAKONO OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANJU/NAOBRAZBI

("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 10/2020 - prečišćen tekst, 8/2021, 11/2021, 22/2021 i 5/2022, "Sl. novine FBiH", br. 26/2022 - odluka US, "Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 10/2022 i 11/2022, "Sl. novine FBiH", br. 39/2023 - odluka US i "Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 12/2023)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

(Predmet zakona)

(1) Ovim zakonom uređuje se obavljanje djelatnosti osnovnog odgoja i obrazovanja, osnivanje, organizacija i finansiranje osnovne škole, prava i obaveze učenika i njihovih roditelja-staratelja, upravne strukture osnovnih škola i procedure izbora nastavnika i drugih zaposlenika u školi, status nastavnika i drugih zaposlenika škole, stručni razvoj i nadzor nad radom nastavnika i druga pitanja od značaja za obavljanje djelatnosti osnovnog odgoja i obrazovanja.

(2) Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za lica u muškom rodu su neutralni i odnose se na muška i ženska lica.

Član 2

(Svrha obrazovanja)

(1) Svrha osnovnog odgoja i obrazovanja je da, kroz optimalni intelektualni, fizički, moralni i društveni razvoj pojedinca, u skladu sa njegovim mogućnostima i sposobnostima, doprinese stvaranju društva zasnovanog na vladavini zakona i poštovanju ljudskih prava i unapređenju životnog standarda građana.

(2) Osnovni odgoj i obrazovanje je djelatnost od posebnog društvenog interesa.

Član 3

(Opšti ciljevi obrazovanja)

(1) Opšti ciljevi osnovnog odgoja i obrazovanja proizlaze iz opšteprihvaćenih, univerzalnih vrijednosti demokratskog društva, te vlastitih vrijednosti sistema zasnovanog na specifičnostima nacionalne, istorijske, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koje žive na području Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

(2) Opšti ciljevi obrazovanja su:

- a) omogućavanje pristupa izvorima znanja kao osnovi za razumijevanje sebe, drugoga i svijeta u kojem se živi,
- b) obezbjeđivanje optimalnog razvoja za svako lice uključujući i one s posebnim potrebama, u skladu s njihovim uzrastom, mogućnostima i mentalnim i fizičkim sposobnostima,
- c) promocija poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda, i priprema svakog lica za život u društvu koje poštuje principe demokratije i vladavine zakona,

d) razvijanje svijesti o pripadnosti državi Bosni i Hercegovini, vlastitom kulturnom identitetu, jeziku i tradiciji, na način primjeren civilizacijskim tekovinama, upoznavajući ih i uvažavajući druge i drugačije,

e) obezbjeđivanje jednakih mogućnosti za obrazovanje i mogućnosti izbora na svim nivoima obrazovanja, bez obzira na spol, rasu, nacionalnu pripadnost, socijalno i kulturno porijeklo i status, porodični status, vjeroispovijest, psihofizičke i druge lične osobine,

f) postizanje kvalitetnog obrazovanja za građane,

g) postizanje standarda znanja koji se mogu komparirati na međunarodnom, odnosno evropskom nivou, koji obezbjeđuju uključivanje i nastavak školovanja u evropskom obrazovnom sistemu,

h) sticanje i razvijanje svijesti o potrebi čuvanja zdravlja i zaštite prirode i čovjekove sredine,

i) sticanje osnovnih saznanja i navika lijepog ponašanja i razvijanje sposobnosti i kulture komunikacije,

j) podsticanje cjeloživotnog učenja,

k) promocija ekonomskog razvoja,

l) uključivanje u proces evropskih integracija.

Član 4

(Pravo djeteta na obrazovanje)

(1) Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti učešća u odgovarajućem obrazovanju, bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi.

(2) Jednak pristup i jednake mogućnosti podrazumijevaju obezbjeđenje jednakih uslova i prilika za sve, za početak i nastavak daljeg obrazovanja.

(3) Odgovarajuće obrazovanje podrazumijeva obrazovanje koje, u skladu s utvrđenim standardima, obezbjeđuje djetetu da na najbolji način razvije svoje urođene i potencijalne umne, fizičke i moralne sposobnosti na svim nivoima obrazovanja.

(4) Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo) može donositi pravno obavezujuće akte kojim se, u smislu ostvarivanja jednakog postupanja i obezbjeđenja učinkovite interne procedure zaštite od diskriminacije, u skladu sa nadležnostima škole, uređuju načela i principi zaštite djece od diskriminacije na nivou škole.

Član 5

(Definisanje pojmova)

(1) Školski obveznik je dijete koje u kalendarskoj godini do 1. septembra navršši šest godina života pa do navršene petnaeste godine života.

(2) Osnovna škola (u daljem tekstu: škola) je ustanova osnovnog odgoja i obrazovanja koja može biti redovna, paralelna (osnovna muzička škola, osnovna baletska škola i sl.) i specijalna osnovna škola.

(3) Osnovna muzička škola je paralelna osnovna škola u kojoj se realizuje nastavni plan i program za osnovno muzičko obrazovanje za učenike koji imaju muzičke sklonosti i sposobnosti, čime se vrši osposobljavanje za nastavak školovanja i profesionalno bavljenje muzikom uopšte.

(4) Osnovna baletska škola je paralelna osnovna škola u kojoj se realizuje nastavni plan i program za osnovno baletsko obrazovanje za učenike koji imaju baletske i muzičke sklonosti i sposobnosti, čime se vrši osposobljavanje za nastavak školovanja i profesionalno bavljenje baletom.

(5) Inkluzija podrazumijeva sveobuhvatno uključivanje nadarenih i talentovanih učenika i učenika s teškoćama u razvoju, teškoćama u učenju i uopšte teškoćama socijalne integracije u odgojno-obrazovni sistem, svakodnevni život i društvenu stvarnost.

(6) Specijalno obrazovanje znači obrazovanje za učenike koji imaju posebne obrazovne potrebe (teškoće u učenju i uključivanju) u slučajevima kada nije moguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovnim školama.

(7) Polaznik je lice starije od 15 godina koje pohađanjem nastave po programu za odrasle ili polaganjem ispita stiče osnovno obrazovanje.

(8) Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH je samostalna upravna organizacija nadležna za uspostavljanje standarda znanja, ocjenjivanje postignutih rezultata i razvoj zajedničkog jezgra nastavnih

planova i programa u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju, i za druge stručne poslove u oblasti standarda znanja i ocjenjivanja kvaliteta koji su određeni posebnim zakonima i drugim propisima.

(9) Nastavnici su lica koja realizuju nastavu u skladu sa nastavnim planom i programom.

(10) Stručni saradnici su lica koja obavljaju stručne, pedagoško-psihološke i druge poslove u školi: pedagog, psiholog, bibliotekar, socijalni radnik, odgajatelj i lica sa završenim edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom.

(11) Saradnici su lica koja u školi pružaju pomoć u komunikacijskoj i socijalnoj uključenosti učenika u odgojno-obrazovni proces, tehničku pomoć u kretanju i obavljanju higijenskih potreba, te drugu vrstu pomoći, zavisno od potreba učenika

(12) Vannastavno osoblje su lica koja obavljaju administrativne, finansijske, operativno-tehničke i pomoćne poslove.

Član 6

(Obavezno obrazovanje)

(1) Osnovno obrazovanje je obavezno i besplatno, i obezbjeđuje se svoj djeci. Dijete, u smislu ovog zakona, je svako lice do navršene osamnaeste godine života.

(2) Obavezno obrazovanje počinje u kalendarskoj godini u kojoj dijete do 1. septembra navršava šest godina života i traje do navršene petnaeste godine života.

(3) Ministarstvo može na zahtjev roditelja, staratelja ili usvojioca (u daljem tekstu: roditelji) dozvoliti raniji početak obaveznog obrazovanja za dijete koje do 31. decembra navršava šest godina života, odnosno jednu godinu odgođenog početka obaveznog obrazovanja, ukoliko je to u najboljem interesu djeteta.

Član 7

(Poštovanje ljudskih prava i osnovnih sloboda)

Škola je dužna da, u školi i u sredini u kojoj djeluje, doprinosi stvaranju takve kulture poštovanja ljudskih prava i osnovnih sloboda svih građana kako je to utemeljeno ustavom i međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava koje je potpisala Bosna i Hercegovina.

Član 8

(Obaveza izvođenja nastave na službenim jezicima Bosne i Hercegovine)

(1) Nastava u školi se izvodi na službenim jezicima Bosne i Hercegovine: bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, ijekavskog izgovora, uz upotrebu oba službena pisma (latinica i ćirilica), a u zavisnosti od potreba učenika, u upotrebi je i znakovno pismo.

(2) Ne može se vršiti diskriminacija nastavnika ili drugog zaposlenika pri izboru, zaposlenju, obavljanju poslova radnog mjesta ili napredovanju na osnovu toga što u školi, u usmenom ili pismenom izražavanju, koristi bilo koji od službenih jezika Bosne i Hercegovine.

(3) Ne može se vršiti diskriminacija učenika pri prijemu, učešću u aktivnostima škole ili u bilo kojoj drugoj aktivnosti vezanoj za tog učenika na osnovu toga što u školi, u usmenom ili pismenom izražavanju, koristi bilo koji od službenih jezika Bosne i Hercegovine.

(4) Do kraja treće godine osnovnog odgoja i obrazovanja, učenici će savladati oba službena pisma Bosne i Hercegovine, a učenici sa posebnim obrazovnim potrebama će savladati oba službena pisma, u skladu sa njihovim mogućnostima, do kraja osnovnog odgoja i obrazovanja.

(5) Nastavnici moraju biti osposobljeni da prepoznaju i tumače razlike između tri službena jezika Bosne i Hercegovine u mjeri u kojoj je to bitno za predmete koje predaju.

(6) Udžbenici koji su u upotrebi u školama moraju u potpunosti poštovati razlike između tri službena jezika Bosne i Hercegovine.

(7) Nastavu bosanskog jezika, hrvatskog jezika i srpskog jezika realizuju nastavnici koji imaju odgovarajući profil i stručnu spremu utvrđenu nastavnim planom i programom.

(8) Jezik i kultura svake nacionalne manjine koja živi na području Kantona, poštovaće se i uklapati u školu u najvećoj mjeri u kojoj je to izvodljivo, u skladu sa zakonom i Okvirnom konvencijom o zaštiti prava nacionalnih manjina.

(9) U školi učenicima pripadnicima jednog konstitutivnog naroda, kojim službeni jezik konstitutivnog naroda na kojem se izvodi nastava u školi nije njihov maternji jezik, obezbjeđiće se izvođenje nastave na njihovom

maternjem jeziku iz nacionalne grupe predmeta shodno Pedagoškim standardima i opštim normativima za osnovni odgoj i obrazovanje (u daljem tekstu: Pedagoški standardi i normativi).

Član 9

(Nastava maternjeg jezika za pripadnike nacionalnih manjina)

- (1) Učeniku, državljaninu Bosne i Hercegovine, koji se izjašnjava pripadnikom nacionalne manjine, biće obezbijeđena nastava iz maternjeg jezika u školi u koju je upisan u skladu sa zakonom.
- (2) Učenik, iz stava (1) ovog člana, koji želi pohađati nastavu iz maternjeg jezika, pri upisu će obavijestiti školu da je pripadnik nacionalne manjine i škola će to prihvatiti kao činjenicu bez daljih provjera ili dokaza.
- (3) Nastava iz maternjeg jezika može biti organizovana u matičnoj školi ili za više škola na za to podesnom mjestu i realizuje se u odjeljenju, grupi ili pojedinačno.
- (4) Nastavnik, koji realizuje nastavu iz stava (1) ovog člana, mora imati odgovarajuću stručnu spremu kojom se obezbjeđuje da predmet može predavati uz odgovarajući standard.
- (5) Nastavni plan i program nastave i dodatne nastave na jeziku nacionalne manjine donosi Ministarstvo i obezbjeđuje nastavna sredstva za obrazovanje manjina, na prijedlog Pedagoškog zavoda Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Pedagoški zavod), i uz ocjenu i mišljenje Vijeća nacionalnih manjina Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Vijeće nacionalnih manjina).
- (6) U školi u kojoj se obrazuju samo učenici jedne nacionalne manjine, cjelokupna nastava se realizuje na jeziku te manjine, uz obavezno izučavanje jezika iz člana 8. stav (1) ovog zakona.
- (7) U školi u kojoj učenici pripadnici jedne nacionalne manjine čine najmanje jednu trećinu ukupnog broja učenika, samo za pripadnike te manjine Ministarstvo će obezbijediti obrazovanje na jeziku te manjine, a ako čine jednu petinu, Ministarstvo će obezbijediti dodatnu nastavu o jeziku, književnosti, istoriji, geografiji i kulturi manjine kojoj pripadaju, ako to zahtijeva većina njihovih roditelja i ako su prethodno obezbijeđeni odgovarajući stručni kadrovi.
- (8) Bliži propis o obrazovanju i odgoju djece pripadnika nacionalnih manjina donosi ministar obrazovanja i nauke (u daljem tekstu: ministar).

Član 10

(Pravo na obrazovanje)

- (1) Državljeni Bosne i Hercegovine imaju pravo da stiču odgoj i obrazovanje u školama na području Kantona po odredbama ovog zakona.
- (2) Strani državljani i lica bez državljanstva, kada se može osnovano zaključiti da će takva lica u Bosni i Hercegovini boraviti duže od tri mjeseca, imaju pravo da stiču osnovno obrazovanje u školama na području Kantona po odredbama ovog zakona, u skladu sa konvencijama i sporazumima koje je država Bosna i Hercegovina zaključila sa drugim državama ili međunarodnim organizacijama.

Član 11

(Vjerske slobode, tolerancija i kultura dijaloga)

- (1) Škola će unapređivati i štiti vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga.
- (2) Imajući u vidu različitost i slobodu vjerskih ubjeđenja u Bosni i Hercegovini, učenici će, u skladu s njihovim uvjerenjem i uvjerenjem njihovih roditelja, pohađati časove vjeronauke.
- (3) Škola ne može preduzimati mjere i aktivnosti kojima bi se ograničavala sloboda izražavanja sopstvenih i upoznavanja drugih i drugačijih vjerskih uvjerenja.
- (4) Učenici koji ne žele pohađati vjeronauku neće ni na koji način biti dovedeni u nepovoljan položaj u odnosu na druge učenike.
- (5) U nastavnim i drugim aktivnostima u školi se ne mogu upotrebljavati ili izlagati didaktički i drugi materijali, niti davati izjave od strane nastavnika i drugog školskog osoblja, čiji sadržaj bi se opravdano mogao smatrati uvredljivim za jezik, kulturu i religiju učenika koji pripadaju bilo kojoj nacionalnoj, odnosno etničkoj grupi ili religiji.

II. OSNIVANJE, RAD I PRESTANAK ŠKOLE

Član 12

(Osnivanje škole)

- (1) Školu može osnovati domaće i strano pravno i fizičko lice u svim oblicima svojine (u daljem tekstu: osnivač) u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Školu kao javnu ustanovu osniva Skupština Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Skupština Kantona), gradsko ili opštinsko vijeće, odnosno Skupština Kantona i gradsko ili opštinsko vijeće u svojstvu suosnivača.
- (3) Izuzetno, školu kao javnu ustanovu može osnovati i crkva ili vjerska zajednica samostalno ili sa drugim pravnim, odnosno fizičkim licem, ako Skupština Kantona ocijeni da za njeno osnivanje postoji javni interes. U tom slučaju, uz prethodno pribavljeno stručno mišljenje Pedagoškog zavoda i saglasnost Ministarstva, osnivač zadržava pravo svojim aktima regulisati pitanja nastavnog plana i programa, odabira udžbenika, prijema zaposlenika, izbora direktora i članova školskog odbora.
- (4) Međusobna prava i obaveze osnivača i škole uređuju se ugovorom.
- (5) Škola se osniva u skladu sa dugoročnim programom razvoja i koncepcijom osnovnog odgoja i obrazovanja, koji donosi Skupština Kantona.
- (6) Školu mogu osnovati dva ili više osnivača. Ako školu osnivaju dva ili više osnivača, njihova međusobna prava, obaveze i odgovornosti uređuju se ugovorom.
- (7) Privatna škola može početi sa radom kada Ministarstvo da saglasnost za primjenu odgovarajućeg nastavnog plana i programa i kada, u skladu s važećim propisima, osnivač obezbijedi i druge standarde i uslove koji garantuju da će učenici dobiti odgovarajuće obrazovanje, njegu i bezbjednost, u skladu sa specifičnostima škole koja se osniva.
- (8) Izuzetno, međunarodne privatne škole mogu imati nastavne planove i programe koji u potpunosti ne pokrivaju zajedničko jezgro nastavnih planova i programa.
- (9) Škola se ne može osnovati u svrhu promovisanja rasnih, nacionalnih, vjerskih, spolnih i drugih predrasuda, niti svoje funkcije smije vršiti na način protivan zakonu, odnosno na način kojim se navedene predrasude promovišu.

Član 13

(Elaborat)

- (1) Prije donošenja akta o osnivanju škole kao javne ustanove, osnivač usvaja elaborat o društveno - ekonomskoj opravdanosti osnivanja iste.
- (2) Elaborat iz stava (1) ovog člana sadrži: podatke o društvenim potrebama za osnivanje škole, podatke o obezbjeđenosti finansijskih sredstava potrebnih za osnivanje i rad škole, podatke o ispunjavanju uslova za osnivanje škole u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima, kao i druge relevantne podatke koji se tiču osnivanja škole.

Član 14

(Pedagoški standardi i normativi i finansiranje)

- (1) Škola na području Kantona osniva se i radi u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.
- (2) Pedagoške standarde i normative iz stava (1) ovog člana, uz konsultacije sa sindikatom i Pedagoškim zavodom, donosi ministar uz saglasnost Vlade Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Vlada Kantona).
- (3) Osnivač škole obezbjeđuje finansiranje:
 - a) plata nastavnika, stručnih saradnika i drugih zaposlenika,
 - b) neophodno obrazovanje i obuku zaposlenika,
 - c) osnovno obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama,
 - d) opremanje radionica,
 - e) rad eksperimentalne škole,
 - f) održavanje školskih takmičenja,
 - g) održavanje prostora škole, kupovinu školske opreme i učila.

(4) U skladu sa planiranim sredstvima, iz Budžeta Kantona, za škole kao javne ustanove ili za škole kao javne ustanove nad kojima je Skupština Kantona iskazala javni interes, finansira se nabavka školskih udžbenika i priručnika.

(5) U skladu sa planiranim sredstvima, iz Budžeta Kantona, za škole kao javne ustanove čiji je osnivač Skupština Kantona, sufinansira se prevoz učenika koji imaju prebivalište/boravište na udaljenosti većoj od dva kilometra od najbliže škole u skladu sa kriterijima koje donosi Ministarstvo.

Članak 14a

(Stipendiranje učenika)

(1) Sukladno mogućnostima, iz proračuna Kantona, a prema posebnim kriterijima koje će donijeti ministar, mogu se stipendirati posebno nadareni učenici.

(2) Iz budžeta Kantona stipendiraju se učenici sa invaliditetom prema posebnim kriterijima koje će donijeti ministar.

Član 15

(Uslovi za osnivanje škole)

(1) Škola kao javna ustanova može se osnovati, ako:

a) postoji dovoljan broj učenika za formiranje devet odjeljenja za redovnu školu, devet odjeljenja za specijalnu školu i šest odjeljenja za muzičku školu,

b) je obezbijeđen odgovarajući stručni nastavni kadar u skladu sa nastavnim planovima i programima za školu,

c) su obezbijeđene odgovarajuće školske prostorije, oprema, nastavna sredstva i učila u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima,

d) su obezbijeđeni uslovi za rad u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Broj učenika u odjeljenjima i grupama u okviru kojih se ostvaruje odgoj i obrazovanje u školi kao javnoj ustanovi, utvrđuje se Pedagoškim standardima i normativima.

(3) Izuzetno, škola kao javna ustanova se može osnovati i kada nije obezbijeđen dovoljan broj učenika za formiranje broja odjeljenja utvrđenih u stavu (1) ovog člana, uz prethodnu saglasnost Ministarstva i u skladu sa utvrđenim kriterijima.

(4) Škola koja nema status javne ustanove, može se osnovati ako ima dovoljan broj učenika za formiranje jednog odjeljenja svakog razreda, u skladu sa utvrđenim kriterijima.

(5) Kriterije iz stavova (3) i (4) ovog člana utvrđuje ministar.

Član 16

(Komisija za pripreme i početak rada škole)

(1) Osnivač prilikom osnivanja škole formira komisiju, koja će, u skladu sa ovim zakonom, izvršiti pripreme za početak rada i izvršiti izbor prvih nastavnika škole.

(2) Ako je osnivač škole Skupština Kantona, komisiju iz stava (1) ovog člana, u ime osnivača imenuje Ministarstvo.

(3) Ako je osnivač škole drugo pravno ili fizičko lice, komisiju iz stava (1) ovog člana imenuje osnivač.

Član 17

(Upis u sudski registar i Registar osnovnih škola)

(1) Škola se upisuje u sudski registar.

(2) Pored upisa u sudski registar, škola se upisuje u Registar osnovnih škola (u daljem tekstu: Registar), koji vodi Ministarstvo.

(3) U Registar se može upisati samo škola koja ispunjava uslove iz člana 15. ovog zakona.

Član 18

(Provjera uslova za početak i rad škole)

- (1) Provjeru uslova za upis škole u Registar vrši Ministarstvo, na zahtjev škole.
- (2) Škola može početi sa radom nakon upisa u Registar.
- (3) Novoosnovana škola počinje sa radom sa početkom školske godine.
- (4) Škola upisana u Registar, može izdavati svjedodžbe i druge javne isprave o završenom obrazovanju, odnosno završetku pojedinih razreda i drugih oblika obrazovanja.

Član 19

(Brisanje škole iz Registra)

- (1) Škola se briše iz Registra kada prestane da ispunjava uslove propisane ovim zakonom.
- (2) Bliži propis o postupku utvrđivanja uslova za upis u Registar, troškovima postupka, sadržaju i načinu vođenja Registra i brisanju iz Registra, donosi ministar.

Član 20

(Statusne promjene škole)

- (1) Škola ima status pravnog lica.
- (2) Škola može vršiti statusne promjene.
- (3) Odluku o statusnim promjenama škole donosi osnivač.

Član 21

(Školska područja)

- (1) Ministarstvo, na prijedlog gradskog ili opštinskog vijeća, utvrđuje školsko područje sa kojeg je redovna škola obavezna da primi školske obveznike.
- (2) Akt o utvrđivanju školskog područja objavljuje se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".
- (3) Svi učenici u dobi obaveznog pohađanja nastave upisuju se u školu na školskom području na kojem imaju mjesto prebivališta/boravišta, odnosno školu koja je najbliža njihovom mjestu stanovanja.
- (4) U izuzetnim slučajevima (zbog zaštite prava djeteta, zbog pohađanja predškolske ustanove, zbog mjesta zaposlenja roditelja i zbog uključenosti djeteta u slobodne aktivnosti), ako je to u najboljem interesu djeteta, Ministarstvo može na zahtjev roditelja i uz prethodnu saglasnost škole iz stava (3) ovog člana, dijete izuzeti od obaveze pohađanja te škole.
- (5) Škola može na svom školskom području organizovati područne škole sa jednim ili više odjeljenja, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.
- (6) Škola koja nema status javne ustanove upisuje školske obveznike na osnovu ugovora s roditeljima školskih obveznika nezavisno o školskom području, o čemu je obavezna izvijestiti školu sa čijeg su školskog područja upisani učenici.

Član 22

(Promjena prebivališta/boravišta učenika)

- (1) Kada učenik prelazi u drugu školu zbog promjene prebivališta/boravišta, škola na čijem području učenik ima novo prebivalište/boravište ga je dužna upisati na osnovu pisanog akta -prevodnice i dokaza o mjestu prebivališta/boravišta.
- (2) Učenik koji se obrazovao u drugom kantonu, Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, odnosno drugom entitetu, upisuje se i nastavlja obrazovanje pod istim uslovima kao i učenik u Kantonu.
- (3) U spornim slučajevima, o načinu upisa i nastavljanja obrazovanja, odlučuje Ministarstvo.
- (4) Učenik koji se obrazovao u inostranstvu uslovno se upisuje, dok se u Ministarstvu ne izvrši ekvivalencija dokumenata o njegovom obrazovanju.
- (5) U postupku ekvivalencije, učeniku se ne može utvrditi obaveza polaganja dopunskih ispita.

Član 23

(Javnost rada škole, pečat i natpisna tabla)

(1) Rad škole je javan.

(2) Škola ima pečat u skladu sa pravilima škole, koji se koristi za potvrđivanje autentičnosti akata koje izdaje škola.

(3) Škola čiji je osnivač Skupština Kantona, ima pečat sa grbom Kantona.

(4) Oblik, veličina i sadržaj pečata utvrđuju se osnivačkim aktom i pravilima škole.

(5) Škola je obavezna na vidnom mjestu pri ulazu u školski objekat istaknuti natpisnu tablu koja sadrži naziv i sjedište škole, ispisanu na oba pisma jezicima konstitutivnih naroda, a natpisna tabla škole čiji je osnivač Skupština Kantona, osim naziva i sjedišta, sadrži i grb Kantona.

(6) Natpisna tabla škole čiji je osnivač grad, opština ili drugo pravno ili fizičko lice, osim naziva i sjedišta sadrži i znak osnivača.

(7) Škole mogu sarađivati i međusobno udruživati određene poslove, s tim da svaka škola zadržava svojstvo pravnog lica.

Član 24

(Zabranjeni simboli u školi)

U prostorima škole neprihvatljivi školski simboli su:

a) simboli drugih država (zastave, grbovi stranih država i sl.),

b) bilo kakvi simboli, fotografije ili objekti koji se odnose na političke stranke, pokrete, lidere, vjerska i rasna obilježja,

c) simboli, fotografije ili objekti koji se odnose na bilo koji rat, osim učila u kabinetima koji su nužni za izučavanje programskih sadržaja,

d) ratne spomen table i spomenici koji sadrže detalje, interpretacije, kvalifikacije ili veličaju rat, kao i u drugim slučajevima predviđenim kriterijima za školske nazive i simbole, koje donosi ministar.

Član 25

(Prestanak sa radom škole)

(1) Škola prestaje sa radom ako ne ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i Pedagoškim standardima i normativima, i zadatke radi kojih je osnovana ili ako ne postoji potreba za njenim daljim radom.

(2) Akt o prestanku rada škole donosi osnivač.

(3) Kada Ministarstvo utvrdi da škola ne ispunjava uslove koji su propisani ovim zakonom, odrediće rok u kome će osnivač otkloniti utvrđene nedostatke.

(4) Ukoliko nedostaci ne budu otklonjeni u određenom roku, Ministarstvo će predložiti osnivaču donošenje akta o prestanku rada škole.

(5) Ako osnivač škole koja nema status javne ustanove, ne donese akt o prestanku rada škole u roku od tri mjeseca od dana podnošenja prijedloga iz stava (4) ovog člana, Ministarstvo donosi rješenje o prestanku rada škole.

(6) Ukoliko se Skupština Kantona, gradsko i opštinsko vijeće kao osnivači ili suosnivači, u roku od tri mjeseca ne izjasne o prijedlogu iz stava (4) ovog člana, Ministarstvo će donijeti rješenje o prekidu rada škole, koje će važiti do konačne odluke Skupštine Kantona, odnosno gradskog ili opštinskog vijeća.

(7) Aktom o prestanku odnosno prekidu rada škole, odrediće se rok prestanka rada, koji ne može biti kraći od roka završetka tekuće školske godine.

(8) U slučaju prestanka odnosno prekida rada škole, osnivač je dužan da zatečenim učenicima omogući nastavak i završavanje započetog obrazovanja i odgoja.

(9) Donošenjem akta o prestanku rada škole, pokreće se postupak brisanja škole iz Registra.

(10) Akt o prestanku rada škole objavljuje se u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

(11) Škola prestaje sa radom i u drugim slučajevima utvrđenim Zakonom o ustanovama i aktom o osnivanju.

III. PRAVA I OBAVEZE RODITELJA

Član 26

(Prava i obaveze roditelja)

- (1) Roditelji imaju pravo i obavezu starati se o obrazovanju svoje djece.
- (2) Roditelji imaju pravo odabrati da svoju djecu obrazuju u javnoj ili privatnoj školi.
- (3) Privatne škole, u pogledu uslova i procedura, obezbjeđuju jednake mogućnosti za upis svim učenicima.
- (4) U ostvarivanju svojih prava, roditelji ne mogu ograničiti prava svoje djece da imaju pristup i uživaju korist od obrazovanja primjerenog njihovom uzrastu i sposobnostima.
- (5) Svoje pravo na izbor škole, roditelji ne mogu ostvarivati na način kojim se promovišu predrasude na rasnoj, spolnoj, nacionalnoj, jezičkoj, vjerskoj i svakoj drugoj osnovi, kao i na način protivan ovom zakonu.

Član 27

(Obaveza upisa i pohađanja škole)

- (1) Roditelji su obavezni upisati svoje dijete u školu i obezbijediti da dijete redovno pohađa školu tokom perioda trajanja obaveznog obrazovanja.
- (2) U slučaju nemara i neodgovornog odnosa prema obavezi iz stava (1) ovog člana, roditelji podliježu sankcijama u skladu sa zakonom.
- (3) U slučaju neopravdanog odsustva učenika sa nastave u trajanju od pet nastavnih dana uzastopno, škola je po isteku tog perioda, prvog narednog dana, dužna obavijestiti nadležnu inspekciju za obrazovanje, kao i Centar za socijalni rad na području mjesta prebivališta ili boravišta učenika.
- (4) Pravo i obaveza roditelja je redovno informisanje, konsultovanje i praćenje obrazovnog napretka svoje djece.
- (5) Roditelji imaju pravo i obavezu, u interesu svoje djece i putem svojih predstavnika u školskim organima i tijelima ili putem svojih asocijacija, učestvovati u odlučivanju o pitanjima od značaja za rad škole i funkcionisanje obrazovnog sistema uopšte.
- (6) Roditelji su dužni obezbijediti da se dijete tokom perioda trajanja obaveznog obrazovanja u školi pridržava principa i pravila utvrđenih u posebnom propisu kojim se uređuje kućni red u školi a koji donosi ministar.
- (7) Roditelji učenika su obavezni da sarađuju sa školom u cilju prepoznavanja/prevencije i/ili sprečavanja neprihvatljivog ponašanja učenika u skladu sa posebnim propisom koji donosi ministar.

IV. ULOGA I OBAVEZE ŠKOLE

Član 28

(Uloga i obaveze škole)

Škola svoju ulogu i obaveze ostvaruje u okruženju koje razvija motivaciju za sticanje znanja koje poštuje i podržava individualnost svakog učenika, kao i njegov kulturni i nacionalni identitet, jezik i vjeroispovijest, koje je bezbjedno i u kojem ne postoji bilo kakav oblik zastrašivanja, zlostavljanja, fizičkog kažnjavanja, vrijeđanja, ponižavanja, degradiranja ili štete po zdravlje, uključujući i potrebu izazvanu pušenjem ili upotrebom drugih opojnih i zakonom zabranjenih sredstava.

Član 29

(Zabrana diskriminacije djece)

- (1) Škola je dužna da poštuje Konvenciju o pravima djeteta i ne smije vršiti diskriminaciju u pristupu djece obrazovanju ili njihovom učešću u obrazovnom procesu na osnovu rase, boje, spola, jezika, religije, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, na osnovu toga što su djeca sa posebnim potrebama, ili na bilo kojoj drugoj osnovi.
- (2) Osnivač škole, zajedno sa školom, obezbjeđuje funkcionalni smještaj i prateću infrastrukturu za nesmetan pristup i učešće u obrazovnom procesu djeci s posebnim obrazovnim potrebama, mladima i odraslima.

Član 30

(Promovisanje jednakih mogućnosti)

Škola promoviše jednake mogućnosti za sve svoje učenike, nastavnike i ostale zaposlenike, uvažavajući i promovišući istovremeno i pravo na različitosti među njima.

U tom cilju, škola, promoviše i podržava razvoj građanskih inicijativa kod učenika i uz saglasnost Ministarstva, utvrđuje i provodi vlastite programe koji podržavaju i njeguju različite kulture, jezike i vjeroispovijesti svojih učenika i zaposlenika.

Član 31

(Partnerstvo škole, roditelja i lokalne zajednice)

(1) Škola promoviše i razvija stalno i dinamično partnerstvo škole, roditelja i sredine u kojoj žive, u svim pitanjima od značaja i interesa za ostvarivanje funkcije škole i potreba učenika.

(2) Škola, roditelji, učenici i lokalna zajednica naročito, promovišu i provode programe zajedničkog i organizovanog djelovanja i saradnje u borbi protiv zlostavljanja i zloupotrebe djece i mladih, borbi protiv droge, alkoholizma i drugih toksikomanija, pušenja i maloljetničke delikvencije, te svih drugih pojava koje ugrožavaju zdravlje i život učenika.

Član 31a

(Tehnička i fizička zaštita u školi)

(1) Škola može imati odgovarajuću tehničku i fizičku zaštitu.

(2) Bliži propis o obezbjeđenju i provođenju odgovarajuće tehničke i fizičke zaštite u školi donosi Vlada Kantona.

V. AUTONOMIJA ŠKOLE

Član 32

(Autonomija škole)

(1) U školi je zabranjeno organizovanje i djelovanje političkih stranaka i njihovih podmladaka.

(2) U prostorije škole je zabranjen pristup i boravak naoružanih lica, bez prethodnog odobrenja direktora škole.

(3) Škola ima odgovarajući stepen autonomije, u skladu sa važećim propisima, a naročito u pogledu zapošljavanja nastavnog, stručnog i drugog kadra, te slobode rada nastavnika i stručnih saradnika.

(4) Škola poštuje slobodu i kreativnost nastavnika da izvode nastavu na način koji obezbjeđuje efikasnost u ostvarivanju planiranih odgojno-obrazovnih ishoda i primjena novih metoda rada u nastavnom procesu.

(5) Škola kroz samoevaluaciju i eksternu evaluaciju pruža dokaze o efikasnosti rada nastavnika i škole.

VI. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD ŠKOLE

Član 33

(Nastavni plan i program)

(1) Odgojno-obrazovni rad ostvaruje se na osnovu nastavnog plana i programa za osnovne škole (u daljem tekstu: nastavni plan i program).

(2) Nastavnim planom i programom utvrđuju se ciljevi i zadaci, sadržaj, oblici i postupci odgojno-obrazovnog rada, kao i izvođenje razredne, odnosno predmetne nastave u pojedinim razredima, ili drugi oblici nastave i obezbjeđuje nacionalna ravnopravnost kroz posebne programe za nacionalnu grupu predmeta u školama svih oblika svojine.

(3) Škola kao javna ustanova organizuje odgojno-obrazovni rad po nastavnom planu i programu koji donosi Ministarstvo, u skladu sa zajedničkim jezgrom nastavnih planova i programa u Bosni i Hercegovini, na prijedlog Pedagoškog zavoda, i uz prethodno provedenu javnu raspravu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(4) Zajedničko jezgro nastavnih planova i programa:

a) obezbjeđuje da se u odgojno-obrazovnom procesu razvija odnos i osjećaj pripadnosti Bosni i Hercegovini,

b) garantuje i obezbjeđuje kvalitetno obrazovanje i dostizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti za svu djecu,

c) obezbjeđuje dosljednost kvaliteta standarda obrazovanja u svim školama,

d) obezbjeđuje primjenu nastavnih planova i programa koji odgovaraju obrazovnim potrebama djece na koju se odnose, te njihovom uzrastu i posebnim interesima sa akcentom na promociju zdravog načina života kao najvećeg interesa učenika, roditelja, nastavnog osoblja i društva,

e) obezbjeđuje slobodu kretanja i jednak pristup obrazovanju,

f) garantuje ekonomičnost i efikasnost u finansiranju i radu škole.

(5) Izuzetno, nastavni plan i program za predmet vjeronauka donosi Ministarstvo, na prijedlog vjerske zajednice.

(6) Sastavni dio nastavnog plana i programa čine i specifični sadržaji, čiji obim ne može biti veći od 30% u odnosu na zajedničko jezgro nastavnih planova i programa.

(7) Specifične sadržaje utvrđuje nastavničko vijeće na prijedlog školskog odbora, osnivača, vijeća roditelja ili udruženja građana, nakon pribavljenog mišljenja Pedagoškog zavoda i uz saglasnost Ministarstva.

(8) Broj, vrsta i trajanje izborne i fakultativne nastave određuje se godišnjim programom rada škole u skladu sa nastavnim planom i programom i resursima kojima škola raspolaže.

Član 34

(Posebni nastavni planovi i programi)

(1) U redovnoj školi realizuje se nastavni plan i program redovne škole, posebni dodatni program za nadarene učenike, prilagođeni programi za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama, nastavni plan i program za osnovno muzičko obrazovanje odnosno osnovno baletsko obrazovanje, nastavni plan i program za odrasle, programi izborne i fakultativne, dopunske, dodatne nastave i vannastavnih aktivnosti te nastavni planovi i programi raznih vrsta kurseva.

(2) Predmete u okviru fakultativne nastave biraju učenici i roditelji učenika na početku školske godine sa liste koju donosi Ministarstvo i kad se da izjašnjenje o odabranim predmetima, izborna i fakultativna nastava za datog učenika postaje obavezna.

(3) U specijalnoj osnovnoj školi realizuje se nastavni plan i program za učenike sa senzornim oštećenjima, smetnjama u psihičkom i fizičkom razvoju, smetnjama u komunikaciji i drugim smetnjama.

(4) U osnovnoj muzičkoj školi realizuje se nastavni plan i program za osnovno muzičko obrazovanje, osnovno baletsko obrazovanje i posebni dodatni program za nadarene učenike.

Član 35

(Paralelno obrazovanje)

(1) Osnovno muzičko i osnovno baletsko obrazovanje traju šest godina.

(2) Pravo na upis u prvi razred paralelne škole iz stava (1) ovog člana, učenik stiče nakon završenog trećeg razreda redovne škole.

Član 36

(Broj učenika u odjeljenjima, kombinovana odjeljenja)

(1) Broj učenika u odjeljenju redovne, specijalne i paralelne škole utvrđuje se Pedagoškim standardima i normativima.

(2) U redovnim školama koje nemaju status javne ustanove, broj učenika može biti i manji, što utvrđuje školski odbor te škole, uz saglasnost osnivača.

(3) Redovna škola može organizovati rad kombinovanih odjeljenja od I do IV razreda za istovremeno izvođenje nastave sa više razreda.

(4) Izuzetno, za učenike od V do IX razreda škola može organizovati nastavu u kombinovanim odjeljenjima, ako u školi nema dovoljan broj učenika za organizovanje odjeljenja jednog razreda.

(5) Škola može organizovati produženi ili cjelodnevni boravak učenika razredne nastave, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima, po programu koji donosi Pedagoški zavod.

(6) U okviru produženog ili cjelodnevnog boravka učenicima se obezbjeđuje učenje, izrada domaćih zadataka, različite sportske i kulturno-umjetničke aktivnosti i izvršavanje drugih odgojno-obrazovnih aktivnosti.

(7) Bliži propis o načinu organizacije i realizacije produženog ili cjelodnevnog boravka učenika, donosi ministar uz saglasnost Vlade Kantona.

Član 37

(Trajanje nastave u toku školske godine)

- (1) Školska godina traje od 1. septembra tekuće do 31. avgusta naredne godine.
- (2) Nastava u redovnoj i specijalnoj školi izvodi se po polugodištima i traje 185 radnih dana, s tim da se nastavni programski sadržaji planiraju i realizuju u okviru 175 nastavnih dana.
- (3) Nastava iz stava (2) ovog člana, u završnom razredu škole, traje 170 radnih dana, s tim da se nastavni programski sadržaji planiraju i realizuju u okviru 160 nastavnih dana.
- (4) Razlika u broju radnih i nastavnih dana koristi se za realizaciju posebnih programskih sadržaja, obilježavanje državnih i vjerskih praznika, kulturnih, sportskih i drugih aktivnosti škole, utvrđenih godišnjim programom rada.
- (5) Za škole čiji je osnivač Skupština Kantona, školski kalendar za svaku školsku godinu donosi ministar.
- (6) Za škole čiji je osnivač drugo pravno ili fizičko lice, školski kalendar za svaku školsku godinu donosi škola, uz saglasnost Ministarstva.
- (7) Školskim kalendarom utvrđuje se početak nastave, početak i završetak polugodišta i trajanje zimskog odmora učenika, značajniji datumi u školi i drugo.
- (8) Škola može odstupiti od školskog kalendara samo uz prethodnu saglasnost Ministarstva.
- (9) Bliži propis o obilježavanju značajnijih datuma u školi donosi ministar.
- (10) Školski kalendar iz stava (5) ovog člana se objavljuje u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

Član 38

(Početak i organizacija nastave)

- (1) Nastava u prvom polugodištu počinje prvog radnog dana u septembru a završava poslednjeg radnog dana u decembru.
- (2) Zimski odmor, u skladu sa školskim kalendarom, za učenike redovne, paralelne i specijalne škole traje četiri sedmice, a ljetni odmor traje od završetka nastave u drugom polugodištu do početka nastave naredne školske godine.
- (3) Izuzetno, ministar može iz opravdanih razloga, za sve ili za pojedinu školu, donijeti drugačiju odluku o organizaciji nastave i odmoru učenika (vjerski praznici, vremenske prilike, epidemije i drugo).
- (4) Škola, u pravilu, organizuje nastavu u petodnevnoj radnoj sedmici.
- (5) Izuzetno od stava (4) ovog člana, škola može, u okviru jedne subote u toku mjeseca, organizovati dodatnu nastavu, dopunsku nastavu, rad sekcija i rad učeničkih organizacija, kao i nadoknadu nastave u skladu sa odlukom Ministarstva.

Član 39

(Trajanje časa i opterećenje učenika)

- (1) Nastavni čas u redovnoj i paralelnoj školi traje 45 minuta, a u specijalnoj školi 40 minuta.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, nastavni čas se odlukom nastavničkog vijeća škole može skratiti maksimalno 15 minuta, u sledećim slučajevima:
 - a) ukoliko nije obezbijeđeno optimalno zagrijavanje prostorija škole u kojima se realizuje ili koje služe u svrhu realizacije nastavnog procesa,
 - b) usljed prekida u napajanju škole električnom energijom,
 - c) na preporuku javnih bezbjednosnih agencija,
 - d) zbog organizovanja školskih priredbi povodom obilježavanja državnih praznika,
 - e) zbog organizovanja školskih takmičenja.
- (3) Škola broj nastavnih časova u toku radne sedmice utvrđuje u sklopu zajedničkih jezgri nastavnih planova i programa, s tim da u toku dana učenici od I do III razreda ne mogu imati više od četiri nastavna časa, učenici od IV do VI razreda više od pet, a učenici od VII do IX razreda više od šest nastavnih časova redovne nastave.
- (4) Učenici od I do III razreda mogu imati sedmično opterećenje do 20 časova, učenici od IV do VI razreda do 25 časova, a učenici od VII do IX razreda mogu i

(5) Izuzetno, škola može opteretiti učenike nastavom i ostalim vidovima neposrednog odgojno-obrazovnog rada i većim brojem časova od broja utvrđenog u stavu (3) ovog člana, u slučaju nadoknade časova intenzivnom nastavom, a na osnovu posebne odluke Ministarstva.

Član 40

(Godišnji fond nastavnih časova)

(1) Škola je dužna da u toku školske godine ostvari nastavni plan i program, odnosno godišnji fond nastavnih časova.

(2) Ako se utvrdi da škola nije ostvarila u okviru predviđenog broja nastavnih dana godišnji fond nastavnih časova, mora produžiti nastavu dok se ne ostvari godišnji fond nastavnih časova.

(3) Izuzetno, ukoliko je usljed objektivnih okolnosti (pandemija, epidemija, proglašenja stanja prirodne nesreće, proglašenja vanrednog stanja i sl.), tokom nastavne godine došlo do prekida redovnog rada i funkcionisanja škole, ministar može donijeti odluku o završetku nastavne godine sa realizovanim manjim fondom sati i/ili nastavnih dana od propisanog.

Član 41

(Prekid rada u toku školske godine)

(1) Ministarstvo može donijeti odluku o prekidu odgojno-obrazovnog rada škole zbog vremenskih prilika, epidemije ili drugih opravdanih razloga.

(2) Ministarstvo može odobriti, zavisno od vremenskih prilika i drugih uslova, raniji početak ili produžetak ljetnog i zimskog odmora, s tim da u toku školske godine bude ostvaren godišnji fond nastavnih časova i realizovani sadržaji predviđeni nastavnim planom i programom.

Član 42

(Godišnji program rada škole)

(1) Rad škole u toku školske godine utvrđuje se godišnjim programom rada koji sadrži oblike i raspored odgojno-obrazovnog rada, obim i sadržaj rada, obaveze nastavnika i stručnih saradnika, stručno usmjeravanje učenika, slobodne aktivnosti učenika kao i druge aktivnosti.

(2) Metodologiju izrade godišnjeg programa rada za svaku vrstu škole utvrđuje Pedagoški zavod.

(3) Godišnji program rada škole koji utvrdi nastavničko vijeće, a donese školski odbor, škola je obavezna dostaviti Ministarstvu i Pedagoškom zavodu najkasnije do 1. oktobra za tekuću školsku godinu.

(4) Izvještaj o radu škole za prethodnu školsku godinu čiji je osnivač Skupština Kantona, škola je dužna dostaviti Pedagoškom zavodu najkasnije do 10. septembra.

(5) Izvještaj o uspjehu učenika u učenju i vladanju, škola čiji je osnivač Skupština Kantona, je dužna dostaviti Pedagoškom zavodu najkasnije deset dana nakon usvajanja uspjeha od strane nastavničkog vijeća po okončanju prvog polugodišta, odnosno najkasnije deset dana nakon usvajanja uspjeha od strane nastavničkog vijeća po okončanju popravnih ispita u mjesecu avgustu.

(6) Škola je odgovorna za blagovremeno dostavljanje akata iz stavova (3), (4) i (5) ovog člana i vjerodostojnost podataka.

Član 43

(Slobodne aktivnosti učenika)

(1) U školi se organizuju slobodne aktivnosti učenika radi razvijanja i produblivanja njihovih stvaralačkih sposobnosti i sticanja pozitivnih navika i vještina.

(2) Zadaci i programski sadržaji slobodnih aktivnosti utvrđuju se odgojno-obrazovnim programom i godišnjim programom, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.

(3) Slobodne aktivnosti učenika ostvaruju se preko društava, sekcija, klubova, družina, grupa, učeničkih zadruga i drugih oblika na principu dobrovoljnosti učenika.

(4) Škola može organizovati manifestaciju koja nije utvrđena godišnjim programom, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

(5) Škole su dužne preduzeti sve mjere u cilju sprečavanja diskriminacije po osnovu spola, a radi obezbjeđenja jednakih mogućnosti za pristup slobodnim aktivnostima.

Član 44

(Takmičenja učenika)

(1) S ciljem razvijanja potencijala, širenja i popularizacije znanja i sposobnosti učenika organizuju se takmičenja učenika.

(2) Takmičenja učenika iz pojedinih nastavnih predmeta organizuju Pedagoški zavod, strukovna udruženja i stručni aktivisti za pojedine nastavne predmete, odnosno vjerske organizacije za takmičenja iz oblasti religijskog obrazovanja.

(3) Bliži propis o organizaciji takmičenja učenika donosi ministar.

Član 45

(Izlet, stručna posjeta, ekskurzija i logorovanje)

Izleti, stručne posjete, ekskurzije, logorovanja, društveno-korisni rad, škola u prirodi i drugi oblici odgojno-obrazovnog rada predviđeni godišnjim programom, organizuju se i izvode u okviru radnih dana, u skladu sa načelima koje donosi ministar uz konsultacije sa Pedagoškim zavodom.

Član 46

(Eksperimentalne škole)

(1) Radi uvođenja novih oblika i sadržaja rada, na prijedlog Pedagoškog zavoda, Ministarstvo može jednu, ili više škola, proglasiti eksperimentalnom ili osnovati eksperimentalnu školu.

(2) Za eksperimentalnu školu može se odobriti odstupanje od odredbi ovog zakona o primjeni nastavne norme, dnevnog i sedmičnog opterećenja učenika časovima, način vrednovanja i ocjenjivanja znanja učenika, obrazovanja odjeljenja i primjene nastavnog plana i programa.

(3) Osnivanje i rad eksperimentalne škole i proglašavanje postojećih škola eksperimentalnim, uređuje se bližim propisom koji donosi ministar.

Član 47

(Pedagoška i metodička praksa studenata)

(1) Na prijedlog nastavnčkih fakulteta, ministar određuje škole za izvođenje pedagoške i metodičke prakse studenata.

(2) Nastavnički fakulteti sa školom u kojoj se realizuje pedagoška i metodička praksa zaključuju ugovor, kojim se regulišu međusobna prava i obaveze.

(3) Obavljanje pedagoške i metodičke prakse iz stava (1) ovog člana, uređuje se posebnim propisom koji donosi ministar.

Član 48

(Udžbenici i nastavna sredstva)

(1) Škola u nastavnom procesu koristi školske udžbenike i nastavna sredstva koje odobrava Ministarstvo.

(2) Školski udžbenik je osnovno nastavno sredstvo koje obuhvata sadržaje iz nastavnog plana i programa i koji je urađen u skladu sa koncepcijom udžbenika.

(3) U školama čiji je osnivač Skupština Kantona koristi se udžbenik/radni udžbenik, u skladu sa odlukom Ministarstva, koja se donosi najkasnije 60 dana prije početka školske godine

(4) U školi se pored udžbenika koristi zbirka zadataka, priručnik, radna sveska i druga literatura koja zamjenjuje udžbenik, a koja je izrađena u skladu sa koncepcijom školskog udžbenika.

(5) Novi nastavni plan i program ne može se primijeniti ako nisu obezbijeđeni odgovarajući udžbenici i druga nastavna sredstva koja zamjenjuju udžbenike.

(6) Škola u svom sastavu ima biblioteku ili ima pristup javnoj biblioteci, a osnovna muzička ili osnovna baletna škola u svom sastavu ima nototeku.

VII. UČENICI

Član 49

(Upis i procjena sposobnosti djece)

- (1) Upis učenika u redovnu školu obavlja se na osnovu spiska školskih obveznika, dokaza o mjestu prebivališta/boravišta i izvoda iz matične knjige rođenih za učenika, te izvoda iz matične knjige rođenih za roditelja, odnosno staratelja.
- (2) Spiskove školskih obveznika školama, po službenoj dužnosti, dostavlja nadležni organ grada ili opštine, prema školskom području do 15. februara tekuće godine.
- (3) Upis u redovnu školu vrši se tokom mjeseca marta, upis učenika u specijalnu školu vrši se u periodu od maja do septembra tekuće godine, upis u osnovnu muzičku školu i osnovnu baletsku školu vrši se u mjesecu maju, a upis odraslih polaznika u redovnu školu vrši se najkasnije deset dana prije početka nastave za odrasle.
- (4) Redovna škola dužna je osnivaču i Pedagoškom zavodu podnijeti izvještaj o upisu do 15. maja tekuće godine.
- (5) Procjenu sposobnosti djece pri upisu u redovnu školu obavlja komisija sastavljena od pedagoga ili pedagoga - psihologa i nastavnika razredne nastave.
- (6) Procjenu sposobnosti djece pri upisu u specijalnu školu obavlja komisija sastavljena od pedagoga ili pedagoga-psihologa, socijalnog radnika i lica sa završenim edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom odgovarajućeg smjera.
- (7) Komisija iz stavova (5) i (6) ovog člana vrši procjenu sposobnosti djece uz prethodno pribavljeno ljekarsko uvjerenje izdato od ovlašćene zdravstvene ustanove.
- (8) Komisije iz stavova (5) i (6) ovog člana imenuje nastavničko vijeće škole, na prijedlog direktora škole.
- (9) Broj učenika sa posebnim obrazovnim potrebama u odjeljenju redovne škole utvrđuje se Pedagoškim standardima i normativima.
- (10) Upis učenika u osnovnu muzičku i osnovnu baletsku školu vrši se na osnovu plana upisa koje donosi Ministarstvo.
- (11) Procjenu sposobnosti djece pri upisu u osnovnu muzičku i osnovnu baletsku školu obavlja stručna komisija formirana od strane nastavničkog vijeća muzičke, odnosno baletske škole.

Član 50

(Kategorizacija učenika)

- (1) Učenici sa lakšim smetnjama i poteškoćama u razvoju upisuju se u redovnu školu na osnovu nalaza i mišljenja komisije iz člana 49. stav (5) ovog zakona i rješenja o kategorizaciji djeteta.
- (2) Učenici sa težim smetnjama i poteškoćama u razvoju upisuju se u specijalnu školu na osnovu nalaza i mišljenja komisije iz člana 49. stav (6) ovog zakona i rješenja o kategorizaciji djeteta.
- (3) Rješenje o kategorizaciji djeteta iz stavova (1) i (2) ovog člana donosi komisija o procjeni sposobnosti i određivanju podrške djeci i mladima sa posebnim potrebama, ako posebnim propisom nije drugačije određeno.
- (4) Komisiju iz stava (3) ovog člana imenuje Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona.
- (5) Pedagoškim standardima i normativima utvrđuju se lakše i teže smetnje i poteškoće u razvoju djeteta.

Član 51

(Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama)

- (1) Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama je od prioritetnog javnog interesa i sastavni je dio jedinstvenog obrazovnog sistema.
- (2) Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama, organizuje se i provodi u skladu s ovim zakonom i Strategijom koju donosi Skupština Kantona, nakon provedene javne rasprave, na prijedlog Vlade Kantona..
- (3) Osnovni cilj obrazovanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama je da se, svim učenicima, daju iste mogućnosti učešća i uživanja koristi od obrazovanja i učešća u društvu, na način koji se zasniva na principu najboljeg interesa djeteta.
- (4) Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama odvija se u redovnim školama, na osnovu principa integrisanog obrazovanja, što znači da svi učenici, uključujući i učenike sa posebnim obrazovnim potrebama,

imaju pravo da budu u redovnom razredu, a da je što je moguće više obrazovanje djece iz stava (1) ovog člana integralni dio obrazovnih aktivnosti u razredu.

(5) Obrazovanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama u redovnoj školi može se realizovati u manjim grupama u školi ili kroz pojedinačni rad sa nastavnikom-specijalistom (defektologom odgovarajućeg usmjerenja), na prijedlog komisije iz člana 49. stav (5) ovog zakona i uz saglasnost Ministarstva.

(6) Specijalna škola može biti organizovana i u sastavu odgojno-obrazovnog zavoda i centra u čijoj se djelatnosti, pored osnovnog odgoja i obrazovanja, realizuju i programi drugih nivoa obrazovanja, dijagnostički postupci, razvrstavanje i rana rehabilitacija djece sa smetnjama u razvoju. Za učenike koji osnovni odgoj i obrazovanje stižu u specijalnoj školi, može biti organizovan i cjelodnevni boravak, u skladu sa programom koji donosi Pedagoški zavod.

(7) U prvi razred specijalne škole može se upisati školski obveznik do navršenih devet godina života, na osnovu mišljenja komisije iz člana 49. stav (6) ovog zakona.

(8) Uz obučavanje učenika i unapređivanje njihovih sposobnosti, da bi se što prije vratili u školu kojoj njihovo područje stanovanja gravitira, specijalne škole odgovorne su i za obučavanje nastavnika za rad sa djecom sa posebnim potrebama, i obučavanje i informisanje roditelja učenika sa posebnim potrebama, u cilju povratka i zadržavanja učenika u redovnoj školi, kojoj gravitira njihovo područje stanovanja.

Član 52

(Promjene u toku školovanja)

(1) Kada u toku školovanja u razvoju učenika nastupe promjene koje zahtijevaju prelaz iz specijalne u redovnu ili iz redovne u specijalnu školu, škola će bez odlaganja uputiti učenika komisiji iz člana 50. stav (3) ovog zakona.

(2) Na osnovu nalaza i mišljenja komisije, učenik se upisuje u odgovarajuću školu, o čemu se obavještava Ministarstvo.

Član 53

(Prava učenika sa posebnim obrazovnim potrebama)

(1) Učenici sa posebnim obrazovnim potrebama imaju pravo na trajanje školovanja kako je propisano članom 6. ovog zakona.

(2) Škola je odgovorna za omogućavanje sticanja osnovnog obrazovanja učenika sa posebnim obrazovnim potrebama.

(3) Opis posebnih obrazovnih potreba, cilj i opšti plan zadovoljenja obrazovnih potreba, utvrđuje škola u saradnji sa roditeljima učenika, a na osnovu nalaza komisije iz člana 50. stav (3) ovog zakona.

(4) Učenici sa posebnim obrazovnim potrebama, u skladu sa stavom (3) ovog člana, imaju pravo na individualni nastavni plan i program, kojim se utvrđuju aktivnosti i ciljevi obrazovnih potreba učenika.

(5) Škola može, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, angažovati nastavnike, stručne saradnike i asistente u nastavi radi realizacije posebnih programa osnovnog obrazovanja učenika sa posebnim obrazovnim potrebama.

(6) Bliži propis o odgoju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama donosi ministar.

(7) Roditelji svakog polugodišta dobijaju pismeni izvještaj, kojim se opisuju postignuti rezultati učenika u odnosu na ciljeve iz plana zadovoljenja obrazovnih potreba.

Član 54

(Pravo na posebna budžetska sredstva)

Ustanove koje obrazuju djecu sa posebnim obrazovnim potrebama imaju pravo na posebna budžetska sredstva da bi se pokrili troškovi posebnog programa ili da bi se školsko okruženje prilagodilo fizičkim potrebama učenika.

Član 55

(Saradnja redovne i specijalne škole)

U realizaciji posebnih programa iz člana 51. ovog zakona, redovna škola može ostvariti saradnju sa specijalnom školom radi edukacije nastavnika putem seminara, obuke na radnom mjestu u kraćim ili dužim periodima, pojedinačnim instrukcijama i drugim aktivnostima koje za cilj imaju da pomognu redovnim školama u obrazovanju učenika sa posebnim obrazovnim potrebama.

Član 56

(Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje rezultata rada učenika)

- (1) Škola je odgovorna da se praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje učenika vrše kontinuirano, u toku cijele školske godine.
- (2) Ocjenjivanje je javno. Prilikom ocjenjivanja uz ocjenu se upisuje i datum.
- (3) Ocjene su brojčane i/ili opisne.
- (4) Brojčane ocjene iz predmeta su: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1).
- (5) Ocjenjivanje rezultata rada učenika sa posebnim obrazovnim potrebama, ukoliko će to bolje izraziti rezultate u odnosu na ciljeve iz plana, pored brojčanog može biti i opisno.
- (6) Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH propisuje standarde uspjeha učenika i ocjenjivanje postignutih rezultata.
- (7) Bliže propise o napredovanju, vrednovanju i ocjenjivanju učenika donosi ministar.

Član 57

(Opšti uspjeh učenika)

- (1) Opšti uspjeh učenika i rezultati postignuća učenika iz nastavnih predmeta utvrđuju se na kraju svakog polugodišta.
- (2) Opšti uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu zaključenih ocjena iz nastavnih predmeta.
- (3) Opšti uspjeh učenika I razreda devetogodišnje škole utvrđuje se na osnovu opšteg zapažanja o postignućima učenika na kraju prvog polugodišta, odnosno na kraju školske godine, u skladu sa propisom iz člana 56. stav (7) ovog zakona.
- (4) Ocjenu u razrednoj nastavi utvrđuje nastavnik razredne nastave.
- (5) Zaključne ocjene u predmetnoj nastavi utvrđuje razredno vijeće, na prijedlog predmetnog nastavnika.
- (6) Ocjena iz fakultativne nastave ne ulazi u opšti uspjeh učenika.
- (7) Nastavničko vijeće sredinom oba polugodišta analizira realizaciju nastavnog plana i programa, s osvrtom na uspjehe učenika i kontinuitet u ocjenjivanju.
- (8) Zaključne ocjene na kraju drugog polugodišta u paralelnoj školi utvrđuje nastavničko vijeće, na prijedlog stručne komisije koju imenuje direktor škole, na prijedlog nastavničkog vijeća škole.
- (9) Nastavničko vijeće, po okončanju prvog polugodišta i na kraju školske godine, analizira rad i rezultate rada učenika, odjeljenja, razrednih vijeća, nastavnika i škole u cjelini.
- (10) Na kraju IX razreda utvrđuje se obaveza polaganja eksterne mature u skladu sa pravilnikom koji donosi ministar na prijedlog Pedagoškog zavoda.
- (11) Izuzetno, ukoliko je za vrijeme proglašenog stanja prirodne ili druge nesreće ili za vrijeme proglašenog vanrednog stanja, tokom nastavne godine došlo do prekida redovnog rada i funkcionisanja škole, ministar može donijeti odluku o odgađanju, neodržavanju ili drugačijoj organizaciji eksterne mature.
- (12) Ukoliko ministar donese odluku o odgađanju, neodržavanju ili drugačijoj organizaciji eksterne mature u svim školama sa područja Kantona iz razloga propisanih stavom (11) ovog člana, tom odlukom, u pogledu eksterne mature, uređuje se i način zaštite interesa učenika prilikom nastavka srednjoškolskog obrazovanja i upisa u prvi razred srednje škole.

Član 58

(Način utvrđivanja opšteg uspjeha učenika)

- (1) Opšti uspjeh učenika utvrđuje se na osnovu prosjeka prolaznih ocjena iz svih predmeta, iz kojih su ocjene brojčane.
- (2) Učenik je sa uspjehom završio razred:
 - a) odličan (5) ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 4,50
 - b) vrlo dobar (4) ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 3,50

- c) dobar (3) ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 2,50
- d) dovoljan (2) ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 2,00 a nema nedovoljnih ocjena.
- (3) Učeniku koji ima jednu ili više nedovoljnih ocjena utvrđuje se opšti uspjeh nedovoljan.
- (4) Opšti uspjeh učenika utvrđuje se aritmetičkom sredinom svih nastavnih predmeta izračunatom na dvije decimale.

Član 59

(Proglašenje učenika generacije)

- (1) Na osnovu opšteg uspjeha utvrđuje se redosljed uspjeha učenika u odjeljenju, razredu i školi.
- (2) Učenik, koji završi osnovnu školu i ima najbolji opšti uspjeh, primjerno vladanje i zapažene rezultate u slobodnim aktivnostima, takmičenjima, smotrama i drugim vannastavnim aktivnostima, proglašava se učenikom generacije škole.
- (3) Bliži propis za proglašenje učenika generacije iz stava (2) ovog člana, donosi ministar.

Član 60

(Izostanak s nastave zbog bolesti ili drugih opravdanih razloga)

- (1) Kada učenik duže vrijeme ne pohađa nastavu zbog bolesti ili iz drugih opravdanih razloga, može polaganjem ispita ili drugim oblikom nastavnog rada nadoknaditi izgubljeno vrijeme i steći osnovno obrazovanje u redovnom roku.
- (2) Razredni ispiti za učenike se organizuju ako je učenik izostao više od jedne polovine planiranih časova u drugom polugodištu.
- (3) Nastavničko vijeće, u svakom konkretnom slučaju, cijeni opravdanost razloga nepohađanja nastave i donosi odluku o polaganju ispita.

Član 61

(Nadoknađivanje zaostataka u učenju)

- (1) Ukoliko učenik ne uspijeva zadovoljiti minimalne standarde, škola je dužna sačiniti individualni program nadoknađivanja zaostatka u učenju kako bi učenik ostvario definisani minimum.
- (2) Učenik od I do III razreda škole ne ponavlja razred.
- (3) Učenik od IV do V razreda koji na kraju školske godine ima jednu nedovoljnu ocjenu, može nastaviti obrazovanje u narednom razredu, uz saglasnost razrednog vijeća i roditelja.
- (4) Ukoliko učenik iz stava (3) ovog člana sa uspjehom završi naredni razred, smatra se da je savladao i gradivo prethodnog razreda, a u protivnom, učenik ponavlja posljednji pohađani razred.
- (5) Učenik IV i V razreda koji na kraju godine ima dvije nedovoljne ocjene i učenik od VI do IX razreda koji na kraju školske godine ima jednu ili dvije nedovoljne ocjene upućuje se na popravni ispit.
- (6) Učenik od IV do IX razreda koji na kraju drugog polugodišta ima tri i više nedovoljnih ocjena upućuje se da ponovi razred.
- (7) Učenik može zadržati status redovnog učenika do navršene 18. godine života.
- (8) U slučaju neprimjernog odnosa prema učenju, nastavnicima, drugim učenicima, te školskoj imovini, učenik može, po odluci nastavničkog vijeća, izgubiti status redovnog učenika škole kada navršši 15 godina života.

Član 62

(Popravni, dopunski i razredni ispiti)

- (1) Polaganje popravnih, dopunskih i razrednih ispita u školi vrši se pred komisijom koju obrazuje nastavničko vijeće.
- (2) U slučaju nepravilno provedenih ispita nastavničko vijeće može ispit poništiti.
- (3) Bliže propise o organizovanju, načinu polaganja popravnih, dopunskih i razrednih ispita donosi ministar.

Član 63

(Prigovor roditelja na utvrđenu ocjenu ili opšti uspjeh)

- (1) Roditelj učenika ima pravo prigovora na utvrđenu ocjenu ili opšti uspjeh na kraju drugog polugodišta, odnosno na kraju školske godine.
- (2) Prigovor se podnosi nastavničkom vijeću u roku od tri dana od dana saopštavanja uspjeha učenika, učeniku ili roditelju učenika.
- (3) Nastavničko vijeće u roku od tri dana odlučuje o prigovoru iz stava (2) ovog člana.
- (4) Kada nastavničko vijeće usvoji prigovor, obrazovaće komisiju koja će provjeriti znanje učenika u roku od dva dana.
- (5) Ocjena komisije iz stava (4) ovog člana je konačna.
- (6) Prigovorom se može zahtijevati izuzeće predmetnog nastavnika iz komisije za provjeru znanja.

Član 64

(Učenici sa izuzetnim sposobnostima)

- (1) Učenik koji pokazuje izuzetne sposobnosti i ima odličan uspjeh, može u toku jedne školske godine završiti dva razreda, pod uslovom i na način utvrđen Pravilnikom o bržem napredovanju učenika i završavanju dva razreda u istoj školskoj godini, koji donosi ministar uz prethodno pribavljeno mišljenje Pedagoškog zavoda.
- (2) Škola će, u skladu sa pravilima škole, učenicima koji su proglašeni perspektivnim i vrhunskim sportistima i nadarenim učenicima s vrhunskim rezultatima na kantonalnom, federalnom, državnom ili međunarodnom takmičenju odobriti odsustvovanje s nastave radi pripremanja i učešća na takmičenjima.
- (3) Učenicima iz stava (2) ovog člana škola će omogućiti da putem instruktivno-konsultativne nastave i polaganjem ispita u toku školske godine završe odgovarajući razred.

Član 65

(Vladanje učenika)

- (1) U školi se ocjenjuje vladanje učenika.
- (2) Ocjene iz vladanja su: primjerno, vrlo dobro, dobro, zadovoljava i loše.
- (3) Ocjenu iz vladanja u razrednoj nastavi utvrđuje nastavnik razredne nastave, a u predmetnoj nastavi razredno vijeće na prijedlog razrednika.

Član 66

(Diploma za postignute rezultate)

- (1) Učeniku, koji u toku osnovnog obrazovanja i odgoja po nastavnom planu i programu postigne, pored odličnog uspjeha iz svih nastavnih predmeta i primjernog vladanja, vrhunske rezultate, izdaje se posebna diploma za postignute rezultate.
- (2) Nastavni plan i program podrazumijeva program redovne nastave u kojem je postignut odličan uspjeh iz svih nastavnih predmeta i primjerno vladanje u svim razredima škole, program dodatne nastave, program slobodnih aktivnosti kao i postignuti značajni rezultati na takmičenjima, smotrama i drugim vannastavnim aktivnostima.
- (3) Obrazac posebne diplome iz stava (1) ovog člana propisuje ministar.

Član 67

(Oslobađanje učenika od pohađanja nastave)

- (1) Nastavničko vijeće škole može osloboditi učenika od pohađanja nastave u sledećim slučajevima:
 - a) učešće u školskim takmičenjima na svim nivoima,
 - b) učešće na sportskim takmičenjima i kulturno-umjetničkim manifestacijama, a po zahtjevu sportskih klubova, odnosno kulturno - umjetničkih društava,
 - c) u drugim slučajevima predviđenim u godišnjem programu rada škole.
- (2) Ako učenik iz zdravstvenih razloga ne može učestvovati u nekoj fizičkoj aktivnosti ili vježbi, ili ako bi takva vježba mogla ugroziti njegovo zdravlje, biće privremeno ili trajno oslobođen od takvih aktivnosti.

(3) Učenik koji je oslobođen od aktivnosti u smislu stava (2) ovog člana ne može biti neocijenjen iz nastavnog predmeta.

(4) Ocjena koju postigne učenik iz sadržaja od kojih nije oslobođen služi kao osnov za utvrđivanje ocjene iz tog predmeta.

(5) Oduku o oslobađanju učenika od određenih aktivnosti na period duži od dvije sedmice, donosi nastavničko vijeće, na preporuku nadležne zdravstvene ustanove.

Član 68

(Pružanje pomoći i savjeta učenicima)

(1) Škole, zajedno sa ustanovama za socijalnu zaštitu, prate socijalne probleme među učenicima i preduzimaju mjere u cilju obezbjeđivanja da svaki učenik dobije pomoć i savjet potreban za prevazilaženje takvih problema.

(2) Dijete koje stanuje u ustanovi za socijalnu zaštitu pohađa školu koja je najbliža toj ustanovi.

Član 69

(Dokumentacija i evidencija)

(1) Škola vodi dokumentaciju i evidenciju o odgojno-obrazovnoj djelatnosti: matičnu knjigu, registar, razrednu knjigu, dnevnik rada i dr.

(2) Podaci u matičnoj knjizi su trajne vrijednosti.

(3) Škola izdaje svjedodžbe, diplome, učeničke knjižice i druge dokumente.

(4) Bliže propise o sadržaju dokumentacije i načinu vođenja evidencije u školi čiji je osnivač Skupština Kantona, grad ili opština, donosi ministar uz prethodno stručno mišljenje Pedagoškog zavoda.

(5) Akt o sadržaju dokumentacije i načinu vođenja evidencije u školi čiji je osnivač drugo pravno ili fizičko lice donosi osnivač uz prethodnu saglasnost Ministarstva i stručno mišljenje Pedagoškog zavoda.

Član 70

(Javne isprave)

Škola izdaje javne isprave na osnovu podataka iz službene evidencije i odgovorna je za vjerodostojnost podataka sadržanih u izdatoj javnoj ispravi.

Član 71

(Učenička knjižica)

(1) Škola učeniku na početku školovanja izdaje učeničku knjižicu.

(2) Učenička knjižica je javna isprava kojom se u toku osnovnog odgoja i obrazovanja dokazuje status učenika osnovne škole.

Član 72

(Svjedodžba i uvjerenje)

(1) O završenom osnovnom obrazovanju po odgovarajućem nastavnom planu i programu, učeniku se izdaje svjedodžba.

(2) Uz svjedodžbu, škola izdaje uvjerenje o završenom VI, VII i VIII razredu devetogodišnjeg osnovnog odgoja i obrazovanja, te list profesionalne orijentacije koji je sastavni dio svjedodžbe.

(3) Škola učeniku sa posebnim obrazovnim potrebama, uz uvjerenja i svjedodžbe sa ocjenama, izdaje i pismeni godišnji izvještaj koji opisuje postignute rezultate učenika u odnosu na ciljeve iz plana.

(4) Osnovna muzička škola i osnovna baletska škola izdaju učeniku uvjerenje za svaki završeni razred.

Član 73

(Pohvale i nagrade)

Radi podsticanja na što kvalitetniji uspjeh u odgojno-obrazovnom radu, učeniku se dodjeljuju pohvale i nagrade, pod uslovima i na način utvrđen pravilima škole.

Član 74

(Odgojno-disciplinske mjere)

(1) Učeniku koji se neprimjereno odnosi prema učenju, nastavnicima, drugim učenicima, uključujući sve oblike diskriminacije, seksualno uznemiravanje drugih učenika, te neprimjeren odnos prema svim školskim aktivnostima i školskoj imovini, mogu se izreći odgojno-disciplinske mjere.

(2) Odgojno-disciplinske mjere su:

a) ukor razrednika,

b) ukor razrednog vijeća,

c) ukor direktora,

d) ukor nastavničkog vijeća i premještaj u drugo odjeljenje iste škole i

e) premještaj u drugu najbližu školu na području istog grada ili opštine, odnosno susjednog grada ili opštine ako na području te opštine egzistira samo jedna škola.

(3) Izrečena odgojno-disciplinska mjera povlači snižavanje ocjene iz vladanja.

(4) Odgojno-disciplinska mjera vrijedi za školsku godinu u kojoj je izrečena, a može se u toku školske godine ublažiti ili ukinuti.

(5) Bliži propis o povredama discipline, postupku za utvrđivanje disciplinske odgovornosti učenika, naknadi pričinjene materijalne štete, trajanju izrečene odgojno-disciplinske mjere, ublažavanju i ukidanju, te posljedičnom odnosu na ocjene iz vladanja učenika, donosi ministar.

VIII. NASTAVNICI, STRUČNI SARADNICI, SEKRETARI, SARADNICI I VANNASTAVNO OSOBLJE

Član 75

(Poslovi nastavnika i stručnih saradnika)

(1) Odgojno-obrazovni rad u školi obavljaju nastavnici i stručni saradnici.

(2) Primarni zadatak nastavnika i stručnih saradnika u školi je odgoj i obrazovanje učenika prema savremenim pedagoškim kriterijima, u okviru utvrđenog nastavnog plana i programa, uvažavajući funkcionalnu kreativnost pedagoškog rada, principe demokratičnosti i ljudskih prava.

(3) Lica iz stava (1) ovog člana obavljaju sledeće poslove:

a) ostvaruju ciljeve i zadatke obrazovanja i odgoja utvrđene ovim zakonom i na osnovu njega donesenim propisima i drugim aktima,

b) realizuju nastavni plan i program u okviru 40-časovne radne sedmice i godišnjeg programa rada škole,

c) prate i vrednuju uspjeh u učenju i vladanju učenika,

d) vode pedagošku evidenciju i dokumentaciju o odgojno-obrazovnom radu,

e) sarađuju sa stručnom službom škole i roditeljima učenika na poslovima odgoja i obrazovanja,

f) učestvuju u radu stručnih organa škole radi unapređivanja rada škole i

g) izvršavaju i druge obaveze po nalogu direktora škole koje proizlaze iz opštih akata škole i godišnjeg programa rada škole.

(4) Nastavnici i stručni saradnici dužni su da preduzimaju mjere radi zaštite prava djeteta, te da o svakom kršenju tih prava, posebno o svim oblicima nasilja nad djetetom, odmah obavijeste roditelje i nadležnu službu socijalne zaštite.

Član 76

(Uslovi za izvođenje nastave)

(1) Poslove nastavnika i stručnog saradnika može obavljati lice koje osim uslova utvrđenih zakonom, ispunjava i sledeće uslove:

a) ima odgovarajući nivo obrazovanja u skladu sa nastavnim planom i programom,

b) ima položen stručni ispit za samostalan rad u obrazovanju,

c) da je zdravstveno sposoban za obavljanje poslova nastavnika ili stručnog saradnika,

(2) Na nastavnika, odnosno stručnog saradnika koji se prima u svojstvu pripravnika ili lica na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa, ne odnosi se traženi uslov iz stava (1) tačka b) ovog člana.

(3) Diplome izdate u Bosni i Hercegovini, kao i diplome izdate u bivšoj SFRJ do 6. aprila 1992. godine sa istim stepenom i vrstom školske spreme koja se traži za nastavnike i stručne saradnike škole, imaju jednaku vrijednost, a na osnovu Zakona o važnosti javnih isprava u Bosni i Hercegovini.

(4) Za dokazivanje ispunjavanja uslova iz stava (1) tačka c) ovog člana priznaje se samo ljekarsko uvjerenje koje izdaje ovlašćena zdravstvena ustanova.

Član 77

(Utvrdjivanje odgovarajućeg profila i stručne spreme)

(1) Nastavnim planom i programom, u zavisnosti od vrste škole, utvrđuje se odgovarajući profil i stručna sprema nastavnika razredne i predmetne nastave.

(2) Nastavnik razredne i nastavnik predmetne nastave koji izvodi nastavu od I do IX razreda mora imati visoku ili višu stručnu sprema nastavničkog smijera odnosno visoko obrazovanje najmanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja i položen stručni ispit.

(3) Nastavnici u specijalnim odjeljenjima pri školi i u specijalnoj školi su i defektolozi.

(4) Sporne slučajeve o stručnoj spremi iz stava (1) ovog člana rješava Pedagoški zavod.

Član 78

(Stručni saradnici)

(1) Pedagoško-psihološke, bibliotekarske i druge stručne poslove odgoja i obrazovanja u školi, u skladu sa opisom poslova radnog mjesta, obavljaju stručni saradnici.

Nazivi radnih mjesta, uslovi za obavljanje poslova i opis poslova radnih mjesta stručnih saradnika bliže se određuju Pedagoškim standardima i normativima i drugim važećim propisima.

(2) Specifične oblike rada u školi za djecu sa posebnim obrazovnim potrebama obavljaju stručni saradnici sa odgovarajućim stručnim zvanjem i stručnom spremom, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima i drugim podzakonskim propisom, kao i položenim odgovarajućim stručnim ispitom.

(3) Sporne slučajeve u vezi sa odgovarajućim stručnim zvanjem i stručnom spremom iz stava (2) ovog člana rješava Pedagoški zavod.

Član 79

(Sekretar škole)

(1) Sekretar škole obavlja pravne i poslove od značaja za rad i unutrašnju organizaciju škole, učestvuje u nadziranju i koordinira rad pomoćno-tehničkog osoblja škole, u skladu sa opisom poslova radnog mjesta saraduje sa Ministarstvom, drugim organima uprave i pravnim licima u vezi sa poslovima iz redovne djelatnosti škole, po ovlašćenju i u saradnji sa direktorom škole zastupa školu u sudskim i upravnim postupcima, te u saradnji sa direktorom i pedagogom škole prati realizaciju programa rada škole.

(2) Uslovi za obavljanje poslova i opis poslova radnog mjesta sekretara škole, u skladu sa ovim zakonom, bliže se određuju Pedagoškim standardima i normativima.

(3) Sekretar škole, po službenoj dužnosti, ujedno je i sekretar školskog odbora, i isti ima pravo i obavezu prisustvovati sjednicama školskog odbora, bez mogućnosti prava odlučivanja.

(4) Sekretar škole odgovoran je za korišćenje materijalnih i ljudskih resursa koji su mu povjereni i za svoj rad odgovara direktoru škole.

Član 80

(Vannastavno osoblje, saradnici i asistenti u nastavi)

(1) Administrativne, finansijske, operativno-tehničke i pomoćno-tehničke poslove u školi, u skladu sa opisom poslova radnog mjesta, obavlja vannastavno osoblje škole. Nazivi radnih mjesta, uslovi za obavljanje poslova i opisi poslova radnih mjesta vannastavnog osoblja, bliže se određuju Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Pružanje pomoći u komunikacijskoj i socijalnoj uključenosti učenika u odgojno-obrazovni proces, tehničku pomoć u kretanju i obavljanju higijenskih potreba, te drugu vrstu pomoći, zavisno od potreba učenika, obavljaju saradnici i asistenti u nastavi. Nazivi radnih mjesta saradnika, uslovi za obavljanje poslova i opisi poslova radnih mjesta saradnika i asistenata u nastavi, bliže se određuju Pedagoškim standardima i normativima.

Član 81

(Odlučivanje o pravima, obavezama, odgovornostima i drugim pravnim interesima zaposlenika iz radnog odnosa)

(1) O pravima, obavezama, odgovornostima i drugim pravnim interesima zaposlenika škole iz radnog odnosa, ako zakonom nije drugačije propisano, odlučuje direktor škole.

(2) Protiv odluke direktora iz stava (1) ovog člana, u roku od osam dana od dana zaprimanja iste, zaposlenik može izjaviti prigovor školskom odboru.

(3) Ako ovim zakonom nije drugačije propisano, blagovremeno izjavljen prigovor zaposlenika na odluku direktora škole iz stava (1) ovog člana odlaže njeno izvršenje.

(4) Protiv odluke školskog odbora donesene po prigovoru iz stava (2) ovog člana, u roku od 30 dana od dana njenog zaprimanja, zaposlenik škole može pokrenuti parnični postupak.

Član 82

(Zapošljavanje u školi)

(1) Škola čiji je osnivač Skupština Kantona je dužna vršiti prijem zaposlenika na osnovu javnog konkursa, odnosno oglasa, kojeg raspisuje Ministarstvo najmanje dva puta u toku školske godine i to prije početka školske godine i prije početka drugog polugodišta i objavljuje u dnevnom listu i istovremeno dostavlja Službi za zapošljavanje Tuzlanskog Kantona.

(2) Škola čiji je osnivač drugo pravno ili fizičko lice vrši prijem zaposlenika na osnovu konkursa, odnosno oglasa, u skladu sa uslovima, kriterijima i postupkom utvrđenim opštim aktima škole.

(3) Lica iz stava (1) ovog člana mogu se primiti u radni odnos na određeno ili neodređeno vrijeme i bez konkursa u sledećim slučajevima:

a) na određeno ili neodređeno vrijeme kod preuzimanja zaposlenika koji je ostao djelimično ili u cjelosti bez poslova i radnih zadataka u drugoj osnovnoj, odnosno srednjoj školi na području Kantona, na osnovu odluke Komisije za zbrinjavanje zaposlenika za čijim radom je djelimično ili u cjelosti prestala potreba u skladu sa Programom zbrinjavanja zaposlenika za čijim je radom prestala potreba (u daljem tekstu: Program zbrinjavanja),

b) na neodređeno vrijeme kod preuzimanja zaposlenika, koji je zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme u drugoj školi na području Kantona, kome je na osnovu mišljenja nadležne zdravstvene ustanove smanjena radna sposobnost a nije ga moguće rasporediti na drugo odgovarajuće radno mjesto u toj školi, na osnovu odluke ministra, u skladu sa kojom je direktor škole s tim licem obavezan zaključiti ugovor o radu,

c) na određeno vrijeme radi obezbjeđenja stručne zastupljenosti nastave i obavljanja drugih neophodnih poslova, do raspisivanja konkursa, odnosno oglasa, odnosno do okončanja postupka po raspisanom konkursu, odnosno oglasu, škola može primiti lice koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom do kraja započetog polugodišta, uz prethodnu saglasnost Ministarstva,

d) na određeno vrijeme radi zamjene odsutnog zaposlenika škole (bolovanje, neplaćeno odsustvo i slično), može se primiti lice odgovarajućeg profila i stručne spreme najduže do kraja započetog polugodišta,

e) na neodređeno vrijeme na osnovu sporazuma osnovnih škola, odnosno osnovne i srednje škole u kojim su zaposlenici u radnom odnosu na neodređeno vrijeme o prelasku zaposlenika na istim radnim mjestima iz jedne u drugu školu uz saglasnost oba zaposlenika, direktora škola i uz prethodnu saglasnost Ministarstva,

f) na neodređeno vrijeme do punog radnog vremena kada se radi o zaposleniku koji u toj školi ima zasnovan radni odnos na neodređeno nepuno radno vrijeme, uz prethodnu saglasnost Ministarstva,

g) na neodređeno vrijeme u slučaju prelaska zaposlenika iz jedne u drugu osnovnu, odnosno iz osnovne u srednju školu, na osnovu sporazuma direktora škola i prethodnu saglasnost Ministarstva,

(4) Izuzetno, u skladu sa odredbama stava (3) tačke c) i d) ovog člana, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, za obavljanje poslova iz članova 79. i 80. stav (1) ovog zakona, škola može bez konkursa ili oglasa primiti u radni odnos na određeno vrijeme lice koje ispunjava propisane uslove i tokom zimskog ili ljetnog odmora učenika. Ovako zasnovan radni odnos može trajati do okončanja postupka po raspisanom konkursu ili oglasu, a najduže do početka prvog narednog polugodišta.

(5) Angažovanjem zaposlenika u radni odnos na neodređeno vrijeme iz stava (3) tačke a), b), e) i g) ovog člana ne može se ugroziti radno-pravni status zaposlenika koji su primljeni u radni odnos na neodređeno vrijeme u toj školi putem javnog konkursa prije realizacije radnog angažmana na neodređeno vrijeme po prethodno navedenim tačkama.

(6) Izuzetno, ako se po okončanju konkursne procedure ne može izabrati kandidat, odnosno, ako se popunjavanje upražnjene radne pozicije ne može izvršiti licem odgovarajućeg stručnog zvanja i stručne spreme na način propisan odredbama stava (3) tačke c) i d) ovog člana, škola može zasnovati radni odnos sa licem koje će raditi na pripremanju učenika za polaganje razrednog ispita (instruktivna nastava).

(7) Radni odnos iz stava (6) ovog člana, u skladu sa uputstvom koje donosi ministar i uz prethodnu saglasnost Ministarstva, zasniva se na određeno vrijeme i može trajati do kraja započetog polugodišta.

(8) Ugovor o radu zaključen u skladu sa odredbama stavova (6) i (7) ovog člana ne može prerasti u ugovor o radu na neodređeno vrijeme.

(9) Radno-pravni status zaposlenika škole čiji je osnivač Skupština Kantona koji je ostao djelimično ili u cjelosti bez poslova i radnih zadataka u školi, rješava se u skladu sa ovim zakonom i Programom zbrinjavanja, kojeg donosi Vlada Kantona, na prijedlog Ministarstva, uz učešće sindikata.

(10) Škola čiji je osnivač Skupština Kantona je dužna u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima dostaviti Ministarstvu podatke o potrebama za potpunom upražnjenih radnih mjesta, kao i podatke o zaposlenicima škole za čijim je radom djelimično ili u cjelosti prestala potreba na nivou škole.

(11) Propisom koji donosi ministar bliže se uređuju uslovi, kriteriji i postupak zapošljavanja u školama čiji je osnivač Skupština Kantona.

(12) Izuzetno, škola kao javna ustanova u kojoj se organizuje produženi boravak, prijem zaposlenika za realizovanje produženog boravka vrši u skladu sa odredbama Zakona o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/16, 89/18 i 23/20) - (u daljem tekstu: Zakon o radu).

(13) Prelazak zaposlenika koji je zaposlen na neodređeno vrijeme iz jedne u drugu osnovnu ili srednju školu na zahtjev zaposlenika, može odobriti i ministar.

(14) Propisom koji donosi ministar bliže se uređuju uslovi i kriteriji za davanje prethodne saglasnosti Ministarstva iz stava (3) tačke e), f) i g) ovog člana te uslovi i kriteriji za odobravanje prelaska iz stava (13) ovog člana.

Član 82a

(Radni odnos na određeno vrijeme)

(1) Ako lice u smislu člana 82. ovog zakona izričito ili prećutno obnovi ugovor o radu na određeno vrijeme sa istom školom, odnosno izričito ili prećutno zaključi sa istom školom uzastopne ugovore o radu na određeno vrijeme na period duži od tri godine bez prekida, takav ugovor smatraće se ugovorom o radu na neodređeno vrijeme, izuzev ugovora o radu zaključenih na određeno vrijeme iz stava (3) ovog člana.

(2) Prekidom ugovora o radu u smislu stava (1) ovog člana ne smatraju se prekidi, odsustva i vremenski periodi utvrđeni članom 23. Zakona o radu.

(3) Ukoliko lice izričito ili prećutno obnovi ugovor o radu na određeno vrijeme sa istom školom, odnosno izričito ili prećutno zaključi s istom školom uzastopne ugovore o radu na određeno vrijeme na period duži od tri godine bez prekida, radi zamjene odsutnog zaposlenika, do povratka zaposlenika sa funkcije, do povratka zaposlenika sa neplaćenog odsustva ili za pripremanje učenika za polaganje razrednog ispita (realizacija instruktivne nastave), takvi ugovori o radu na određeno vrijeme ne smatraju se ugovorima o radu na neodređeno vrijeme.

(4) O ugovorima o radu na neodređeno vrijeme iz stava (1) ovog člana, škola je dužna obavijestiti Ministarstvo.

Član 83

(Etički kodeks)

(1) Zaposlenici škole čiji je osnivač Skupština Kantona u vršenju svojih zadataka dužni su se pridržavati principa utvrđenih u kodeksu za zaposlenike škole koji donosi ministar.

(2) Zaposlenici škole čiji je osnivač drugo pravno ili fizičko lice, u vršenju svojih zadataka dužni su se pridržavati principa utvrđenih u kodeksu za zaposlenike škole koji donosi škola, uz prethodno pribavljeno mišljenje Pedagoškog zavoda.

Član 84

(Zabrana diskriminacije)

U školi se zabranjuje diskriminacija po bilo kojem osnovu, u postupku zapošljavanja, napredovanja u poslu pod jednakim uslovima, obrazovanja, osposobljavanja i stručnog usavršavanja, uslova rada, te svake druge radnje koja predstavlja neki oblik direktne ili indirektno diskriminacije.

Član 85

(Ljekarski i sistematski pregled zaposlenika)

(1) Škola je obavezna obezbijediti da zaposlenici škole izvrše ljekarski pregled najkasnije do 30. septembra tekuće školske godine.

(2) Škola je obavezna obezbijediti da zaposlenici škole izvrše sistematski pregled najmanje jednom u četiri godine u skladu sa Kolektivnim ugovorom.

(3) Troškovi ljekarskog i sistematskog pregleda padaju na teret osnivača.

(4) Lica koja boluju od zarazne ili duševne bolesti ne mogu raditi u školi.

(5) Ako se u toku školske godine ustanovi da je nastavnik obolio od zarazne ili duševne bolesti ili ima ozbiljne psihičke poremećaje, utvrđene od strane ovlašćene zdravstvene ustanove, biće oslobođen izvođenja nastave, odnosno obavljanja poslova koji podrazumijevaju rad sa djecom do izlječenja.

Član 86

(Upućivanje zaposlenika na ocjenu radne sposobnosti)

(1) U slučaju osnovane sumnje da je zaposleniku škole psihofizičko zdravlje narušeno u mjeri koja bitno umanjuje njegovu radnu sposobnost, direktor škole može sam ili na prijedlog nastavničkog vijeća, donijeti odluku o upućivanju zaposlenika na ocjenu radne sposobnosti.

(2) Na odluku o upućivanju zaposlenika na ocjenu radne sposobnosti nezadovoljni zaposlenik ima pravo podnijeti žalbu školskom odboru.

(3) Odluka školskog odbora po podnesenoj žalbi je konačna.

(4) Zaposlenik čija je žalba odbačena ili odbijena, obavezan je na osnovu konačne odluke školskog odbora podvrgnuti se ocjeni radne sposobnosti.

(5) Troškovi vezani za ocjenu radne sposobnosti padaju na teret škole.

(6) Zaposlenik koji odbije izvršiti odluku iz stava (4) ovog člana, čini povredu radne obaveze.

(7) Ako se ocjenom radne sposobnosti od strane ovlašćene ustanove utvrdi da zaposlenik nije u mogućnosti uredno izvršavati obaveze u odgojno-obrazovnom radu zbog trajno narušenog psihofizičkog zdravlja, ponudiće mu se odgovarajući poslovi prema preostaloj radnoj sposobnosti, ako za to postoje uslovi.

Član 87

(Podobnost za rad sa djecom)

(1) Za rad sa djecom nepodoban je zaposlenik škole koji je pravosnažnom presudom osuđen na kaznu zatvora za krivično djelo protiv ustavnog poretka, protiv čovječnosti i međunarodnog prava, protiv života i tijela, protiv spolne slobode i morala, protiv braka i porodice, protiv zdravlja ljudi, protiv javnog reda i pravnog prometa, podmićivanja ili protiv službene ili druge odgovorne funkcije osim ako je nastupila rehabilitacija po posebnom zakonu.

(2) Licu iz stava (1) ovog člana, koje je pravosnažnom presudom osuđeno na izdržavanje kazne zatvora u trajanju dužem od tri mjeseca danom pravosnažnosti presude, otkazaće se ugovor o radu bez obaveze poštovanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka.

(3) Ako je zaposlenik škole pravosnažnom presudom osuđen na izdržavanje kazne zatvora u trajanju kraćem od tri mjeseca, u tom slučaju, za period izdržavanja kazne zatvora i period od najduže 15 dana nakon izdržane kazne zatvora, u skladu sa članom 88. ovog zakona, direktor škole donijeće odluku o suspenziji zaposlenika sa poslova i radnih zadataka. Nakon izdržane kazne zatvora zaposlenik je dužan u roku od 15 dana od dana izdržane kazne javiti se na posao, a u protivnom direktor škole će tom zaposleniku neodložno otkazati ugovor o radu, bez obaveze poštovanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka.

(4) Ako je prilikom zasnivanja radnog odnosa sa školom određeno lice prikrio tražene informacije, a naknadno se u skladu sa stavom (1) ovog člana utvrdi nepodobnost tog lica za rad sa djecom, direktor škole će takvom licu neodložno otkazati ugovor o radu, bez obaveze poštovanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka.

(5) Odredbe ovog člana shodno se primjenjuju i na direktora škole, u kojem slučaju će školski odbor donijeti odluku o prijevremenom razrješenju direktora škole.

Član 88

(Privremena suspenzija zaposlenika)

(1) U slučaju kada je protiv zaposlenika škole potvrđena optužnica za krivična djela podmićivanja i protiv službene i druge odgovorne dužnosti, krivična djela protiv spolne slobode i morala ili za druga krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora veća od pet godina direktor škole obavezan je donijeti odluku o suspenziji tog zaposlenika, kao i za krivična djela Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrpeljivosti, Čedomorstvo, Teška tjelesna povreda, Iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije, Upoznavanje djeteta s pornografijom, Vanbračna zajednica sa mlađim maloljetnikom, Oduzimanje djeteta ili maloljetnika, Zapuštanje ili zlostavljanje djeteta ili maloljetnika, Napuštanje djeteta, Nasilje u porodici, Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga, Spolni odnošaj zloupotrebom položaja, Prinuda na spolni odnošaj, Bludne radnje, Zadovoljenje pohote pred djetetom ili maloljetnikom, Navođenje na prostituciju, Krivotvorenje isprave i Posebni slučajevi krivotvorenja isprave, u kojim slučajevima je direktor škole dužan donijeti odluku o suspenziji zaposlenika bez obzira na visinu zapriječene kazne.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ako se radi o krivičnom djelu protiv čovječnosti i međunarodnog prava, protiv zdravlja ljudi, protiv života i tijela ili protiv spolne slobode i morala, zaposlenik škole može se suspendovati sa poslova i radnih zadataka i nakon donošenja naredbe o sprovođenju istrage, što se od strane direktora škole cijeni u svakom konkretnom slučaju.

(3) Suspenzija iz stava (1) ovog člana traje do pravosnažnog okončanja krivičnog postupka, a u slučaju iz stava (2) ovog člana do okončanja istrage ili pravosnažnog okončanja krivičnog postupka.

(4) Ako je zaposleniku škole od strane suda određen pritvor isti se suspenduje sa poslova i radnih zadataka odmah po određivanju pritvora, a suspenzija po ovom osnovu traje za vrijeme trajanja istog. Nakon puštanja na slobodu na zaposlenika škole shodno se primjenjuju ostale odredbe ovog zakona kojim se uređuje suspenzija zaposlenika.

(5) Zaposlenik škole može se suspendovati i u slučaju kada je protiv njega pokrenut disciplinski postupak za težu povredu radne dužnosti. Suspenzija u ovom slučaju traje do pravosnažnog okončanja disciplinskog postupka.

(6) Odluku o suspenziji zaposlenika, u skladu sa ovim zakonom, donosi direktor škole.

(7) Ako se radi o zaposleniku koji je zaključio ugovor o radu na određeno vrijeme, suspenzija traje najduže do isteka perioda na koji je ugovor o radu zaključen, nakon čega takvom zaposleniku, ako još uvijek nije okončana istraga ili pravosnažno okončan krivični ili disciplinski postupak, prestaje radni odnos.

(8) Tokom trajanja suspenzije zaposlenik ima pravo na naknadu plate u iznosu od 70% svoje osnovne plate.

(9) Zaposlenik ima pravo na naknadu do punog iznosa plate koju bi ostvario da je radio, ako se u krivičnom postupku pravosnažno utvrdi da nije kriv za neko od krivičnih djela iz stava (1) ovog člana, ako se protiv istog obustavi istraga ili pravosnažno utvrdi da nije kriv za neko od krivičnih djela iz stava (2) ovog člana, odnosno, ako se u disciplinskom postupku utvrdi da ne postoji odgovornost za težu povredu radne dužnosti.

(10) Protiv odluke o suspenziji iz stavova (1), (2), (4) i (5) ovog člana, u roku od osam dana od dana zaprimanja iste, zaposlenik može podnijeti prigovor školskom odboru.

(11) Prigovor izjavljen protiv odluke o suspenziji iz stavova (1), (2) i (4) ovog člana ne odlaže njeno izvršenje.

(12) Protiv odluke školskog odbora iz stava (10) ovog člana, u roku od 30 dana od dana njenog zaprimanja, zaposlenik škole može pokrenuti parnični postupak.

Član 89

(Raspored radnog vremena)

(1) Raspored radnog vremena nastavnika i stručnih saradnika u okviru radne sedmice utvrđuje direktor škole, u skladu sa Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Škola je obavezna obezbijediti da nastavnik u okviru 40- časovne radne sedmice može imati najviše 25 nastavnih časova svih vrsta i oblika neposrednog odgojno-obrazovnog rada koji se ostvaruju u školi.

Član 90

(Sedmično opterećenje nastavnika)

- (1) Norma časova redovne nastave po predmetima utvrđena je Pedagoškim standardima i normativima.
- (2) Neposredni odgojno-obrazovni rad podrazumijeva časove redovne, izborne, fakultativne, dopunske, dodatne i instruktivne nastave, vrijeme za pregled pismenih zadaća, razredništvo, čas odjeljenske zajednice, vođenje sekcije ili drugih oblika vannastavnih aktivnosti.
- (3) Izuzetno, ukoliko se po okončanju konkursne procedure nastava nije mogla stručno zastupiti niti se moglo angažovati lice na poslove instruktivne nastave, nastavnik može, po nalogu direktora, raditi iznad nastavne norme utvrđene Pedagoškim standardima do šest nastavnih časova sedmično.
- (4) Rad iz stava (3) ovog člana smatra se prekovremenim radom.

Član 91

(Godišnji odmor)

- (1) Zaposlenici škole, u pravilu, godišnji odmor koriste tokom trajanja ljetnog odmora učenika, u trajanju do 35 radnih dana, u skladu sa Zakonom o radu i kolektivnim ugovorom.
- (2) Zaposlenik škole koji godišnji odmor ne iskoristi u toku ljetnog odmora učenika, isti može koristiti do 30. juna naredne kalendarske godine, pod uslovom da je bez prekida u toku kalendarske godine na koju se godišnji odmor odnosi koristio najmanje 12 radnih dana.
- (3) Zaposlenik koji ne iskoristi dio godišnjeg odmora u smislu stava (2) ovog člana, nema pravo prenošenja godišnjeg odmora u narednu kalendarsku godinu.
- (4) Izuzetno od odredaba stavova (2) i (3) ovog člana, zaposlenik škole koji godišnji odmor ne iskoristi zbog porodijskog odsustva, isti može prenijeti u narednu kalendarsku godinu, a u tom slučaju dužan ga je iskoristiti najkasnije do 30. juna naredne godine, nakon čega gubi pravo na korišćenje istog.

Član 92

(Prava i obaveze nastavnika)

- (1) Nastavnici imaju pravo i obavezu da se pripremaju za organizaciju i obavljanje neposrednog odgojno-obrazovnog rada, praćenje, podsticanje i pomaganje razvoja učenika, stručno usavršavanje i izvršavanje drugih zadataka, utvrđenih ovim zakonom i pravilima škole.
- (2) Stručnu pomoć nastavnicima za individualno i kolektivno stručno usavršavanje pruža Pedagoški zavod.

Član 93

(Pripravnik)

- (1) Pripravnik je lice koje prvi put zasniva radni odnos u zanimanju za koje se obrazovalo radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad.
- (2) Pripravniku iz stava (1) ovog člana, za puno radno vrijeme, pripada plata u iznosu 70% plate radnog mjesta za koje se osposobljava, kao i druge naknade koje nemaju karakter plate.
- (3) U skladu sa propisom iz člana 95. stav (2) ovog zakona, škola sa pripravnikom zasniva radni odnos na određeno vrijeme, a najduže godinu dana.
- (4) Stručno osposobljavanje za samostalan rad koje nije provedeno u skladu sa odredbama stava (3) ovog člana i propisom iz člana 95. stav (2) ovog zakona ne može biti osnova za polaganje stručnog ispita.
- (5) Odredbe stavova (3) i (4) ovog člana, bez zasnivanja radnog odnosa, shodno se primjenjuju i na lica iz člana 94. ovog zakona.

Član 94

(Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa)

Ako je stručni ispit ili radno iskustvo utvrđeno zakonom ili pravilnikom o radu uslov za obavljanje poslova određenog zanimanja, škola može lice koje je završilo školovanje za takvo zanimanje primiti na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa u skladu sa Zakonom o radu ("Službene novine Federacije BiH", br. 26/16 i 89/18) i propisom kojim se bliže uređuju uvjeti, kriteriji i postupak prijema na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa u školama čiji je osnivač Skupština Kantona ili školama nad kojima je Skupština Kantona iskazala javni interes, a koji donosi ministar.

Član 95

(Osposobljavanje za samostalan rad)

- (1) Nastavničko vijeće škole utvrđuje program osposobljavanja za samostalan rad i imenuje mentora licu iz članova 93. i 94. ovog zakona.
- (2) Dužinu trajanja pripravničkog staža, način i uslove polaganja stručnog ispita lica iz članova 93. i 94. ovog zakona, imenovanje i sastav komisije pred kojom se polaže stručni ispit, sadržaj ispita, izdavanje uvjerenja o položenom stručnom ispitu, kao i vođenje evidencije, bliže se uređuje propisom Vlade Kanona.
- (3) Za osposobljavanje lica iz članova 93. i 94. ovog zakona odgovorni su direktor i mentor.
- (4) U osposobljavanju lica iz članova 93. i 94. ovog zakona, stručnu pomoć direktorima i mentorima lica iz članova 93. i 94. ovog zakona pruža Pedagoški zavod.

Član 96

(Verifikovanje nastave nastavnika i stručnog saradnika)

- (1) Verifikovanje nastave nastavnika i stručnog saradnika za vrijeme osposobljavanja za samostalan odgojno-obrazovni rad vrši mentor.
- (2) Do momenta sticanja uslova za samostalan odgojno-obrazovni rad nastavnik i stručni saradnik radi po instrukcijama i pod nadzorom mentora.

Član 97

(Ocjenjivanje rada nastavnika i stručnih saradnika)

- (1) Škola je dužna obezbijediti da se rad nastavnika i stručnih saradnika ocjenjuje svake dvije godine.
- (2) Izuzetno, ukoliko zbog objektivnih okolnosti (pandemije, vanrednog stanja, epidemije i sl.), nastavnik ili stručni saradnik nije u mogućnosti da ispuni uslove za napredovanje ili zadržavanje već stečenog višeg stručnog zvanja, isti zadržava stečeno zvanje do prestanka objektivnih okolnosti, a najduže dvije godine.
- (3) Ocjena rada nastavnika i stručnog saradnika zasniva se na uspješnosti u radu sa učenicima, vannastavnom stručnom radu, kvalitetu i rezultatima samostalnog izvršavanja poslova i zadataka, odgovornosti u radu i radnoj disciplini, blagovremenosti i urednosti u izvršavanju poslova, angažovanju na osavremenjavanju odgojno-obrazovnog procesa, stručnom usavršavanju i doprinosu afirmaciji škole, saradničkom odnosu prema kolegama, poštovanju kodeksa etičnosti i profesionalnosti u radu.
- (4) Prilikom ocjenjivanja rada nastavnika i stručnih saradnika uzima se u obzir ocjena Pedagoškog zavoda.
- (5) Nastavnik i stručni saradnik, koji za svoj rad bude dva puta uzastopno ocijenjen ocjenom "ne zadovoljava", gubi pravo na dalji rad u nastavi.

Član 98

(Sticanje viših stručnih zvanja)

- (1) Škola je dužna da na osnovu rezultata ocjenjivanja rada nastavnika i stručnim saradnicima škole omogući sticanje viših stručnih zvanja.
- (2) Osnovna zvanja nastavnika i stručnih saradnika su: nastavnik i stručni saradnik.
- (3) Viša stručna zvanja su:
 - a) nastavnik mentor, nastavnik savjetnik
 - b) stručni saradnik mentor, stručni saradnik savjetnik.
- (4) Počasna zvanja su:
 - a) nastavnik viši savjetnik;
 - b) stručni saradnik viši savjetnik.
- (5) Kriterije i postupak dodjele počasnih zvanja propisuje i provodi Pedagoški zavod.

Član 99

(Stručno usavršavanje)

(1) Stručno usavršavanje nastavnika, stručnih saradnika, saradnika, sekretara i vannastavnog osoblja, postupak ocjenjivanja rada, sticanje viših stručnih zvanja i vođenje dokumentacije bliže se uređuju propisima koje donosi Vlada Kantona.

(2) Sve oblike stručnog usavršavanja zaposlenika u obrazovanju u saradnji sa svim relevantnim institucijama priprema, organizuje i realizuje Pedagoški zavod.

(3) Pedagoški zavod vrši analize potreba za stručnim usavršavanjem, planiranjem i organizovanjem te implementacijom i finansiranjem, kao i evaluacijom i izvještavanjem o obavljenim aktivnostima stručnog usavršavanja.

(4) Program obuke i katalog stručnog usavršavanja utvrđuje Pedagoški zavod.

(5) Finansiranje stručnog usavršavanja, u skladu sa Programom obuke i katalogom stručnog usavršavanja iz stava (4) ovog člana, vrši se iz budžeta Kantona.

Član 100

(Prestanak prava na dalji rad nastavnika i stručnog saradnika i raspoređivanje na druge poslove odnosno otkazivanje ugovora o radu)

(1) Nastavnik, odnosno stručni saradnik, može izgubiti pravo na dalji rad na poslovima odgoja i obrazovanja u slučaju kad Pedagoški zavod utvrdi da nastavnik, odnosno stručni saradnik, nije u mogućnosti da izvršava svoje dužnosti u skladu sa ovim zakonom, drugim propisima i pravilima škole.

(2) Odluku o prestanku prava nastavnika, odnosno stručnog saradnika, na dalji rad na poslovima odgoja i obrazovanja donosi školski odbor.

(3) U slučaju iz stava (2) ovog člana, nastavniku, odnosno stručnom saradniku, se može ponuditi zaključenje novog ugovora pod izmijenjenim uslovima.

(4) Kada nastavnik i stručni saradnik kome je prestalo pravo na dalji rad na poslovima odgoja i obrazovanja ne zaključi novi ugovor pod izmijenjenim uslovima, otkazuje mu se ugovor o radu, s tim da ima pravo na otkazni rok u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.

IX. STRUČNI NADZOR

Član 101

(Stručni nadzor)

(1) Stručni nadzor se vrši nad radom, organizacijom, izvođenjem nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada, radom nastavnika i stručnih saradnika u svim školama radi kontinuiranog unapređenja odgojno-obrazovnog rada, a u cilju provjere da li učenici dostižu standarde uspjeha koje utvrdi Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje BiH.

(2) Stručni nadzor, pored ostalog, obuhvata:

a) praćenje primjene nastavnih planova i programa, odnosno ciljeva i zadataka, sadržaja, obima, oblika, metoda i postupaka odgojno-obrazovnog rada,

b) praćenje rada nastavnika i stručnih saradnika u nastavi, kao i rada direktora škole,

c) pružanje stručne pomoći u planiranju, programiranju i organizovanju odgojno-obrazovnog rada.

(3) Škola je dužna omogućiti nesmetano obavljanje stručnog nadzora i uvid u dokumentaciju i evidenciju koja se vodi u školi.

(4) Stručni nadzor iz stava (1) ovog člana vrši Pedagoški zavod.

(5) Izuzetno, za nastavni predmet vjeronauka stručni nadzor vrše Pedagoški zavod i vjerska zajednica.

(6) Za škole čiji osnivač nije Skupština Kantona, pored obaveznog stručnog nadzora iz stava (1) ovog člana kojeg vrši Pedagoški zavod, interni stručni nadzor može vršiti i nadležni organ škole u skladu sa opštim aktima.

Član 102

(Izvještaj o obavljenom stručnom nadzoru)

(1) O obavljenom stručnom nadzoru, Ministarstvu i nastavničkom vijeću podnosi se izvještaj, koji utiče na ocjenjivanje rada i napredovanje nastavnika i stručnog saradnika.

(2) Bliži propis o vršenju stručnog nadzora donosi Vlada Kantona.

X. ŠKOLSKI ORGANI I TIJELA

Član 103

(Organ upravljanja i organ rukovođenja)

Organ upravljanja u školi je školski odbor, a organ rukovođenja je direktor škole.

Član 104

(Školski odbor)

(1) Školom kao javnom ustanovom upravlja školski odbor koji broji tri člana.

(2) Članove školskog odbora škole imenuje i razrješava osnivač.

(3) Jedan član školskog odbora imenuje se ispred osnivača koji je istovremeno i predstavnik lokalne zajednice, a koji obavezno mora imati mjesto prebivališta na području grada/opštine u kojem/joj je sjedište škole, jedan član se imenuje iz reda zaposlenika te škole i jedan član se imenuje iz reda roditelja učenika koji nemaju status zaposlenika te škole, na osnovu javnog konkursa, u skladu sa propisom iz stava (16) ovog člana.

(4) Direktor, pomoćnik direktora škole i predsjednik sindikalne organizacije kao i druga lica utvrđena posebnim propisom ne mogu biti imenovani u školski odbor škole.

(5) Sastav školskog odbora mora odražavati nacionalnu strukturu učenika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice, po važećem popisu stanovništva.

(6) Školski odbor u pravilu će odražavati ravnopravnu zastupljenost spolova.

(7) Članove školskog odbora škole čiji je osnivač Skupština Kantona, imenuje i razrješava u ime osnivača Vlada Kantona.

(8) Mandat školskog odbora traje četiri godine, s tim što članu školskog odbora iz reda roditelja, mandat prestaje prije isteka vremena na koji je imenovan, danom završetka školovanja djeteta.

(9) Isto lice može biti imenovano za predsjednika ili člana školskog odbora škole čiji je osnivač Skupština Kantona, najviše dva puta uzastopno.

(10) Vršenje dužnosti člana školskog odbora je dobrovoljno i bez naknade.

(11) Osnivač, odnosno Vlada Kantona, može razriješiti člana školskog odbora škole i prije isteka mandata, ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad škole, na njegov lični zahtjev i u drugim slučajevima predviđenim zakonom ili pravilima škole.

(12) Ukoliko školski odbor škole čiji je osnivač Skupština Kantona ne obavlja poslove iz svoje nadležnosti, Ministarstvo će pokrenuti postupak razrješavanja članova postojećeg i imenovanja članova privremenog školskog odbora.

(13) Privremeni školski odbor imenuje se i u slučaju kada se školski odbor ne može konstituisati u skladu sa ovim zakonom ili kada se postupak koji prethodi imenovanju ne okonča u zakonom utvrđenom roku.

(14) Privremeni školski odbor imenuje se na period do 90 dana, s tim da se imenovanje privremenog školskog odbora može ponoviti, ako nakon isteka tog perioda školski odbor ne bude imenovan na mandatni period.

(15) Privremeni školski odbor ima ista ovlašćenja, obaveze i odgovornosti kao školski odbor koji se imenuje na mandat.

(16) Bliži propis o uslovima, kriterijima, postupku i načinu imenovanja, te načinu rada školskog odbora za škole čiji je osnivač Skupština Kantona donosi Vlada Kantona.

Član 104a **

(prestalo da važi)

Član 105

(Nadležnosti školskog odbora)

(1) Školski odbor, pored poslova utvrđenih u ovom zakonu, obavlja i sledeće poslove:

a) utvrđuje potrebu za prijemom zaposlenika u radni odnos,

- b) donosi odluku o raspisivanju konkursa za direktora škole, poštujući rok utvrđen u članu 108. stav (1) ovog zakona,
- c) usvaja godišnji program rada škole,
- d) odlučuje u drugom stepenu o prestanku prava nastavnika i stručnih saradnika na dalji odgojno-obrazovni rad,
- e) odlučuje o prigovoru roditelja učenika na rad nastavnika i stručnih saradnika i drugim pitanjima u vezi sa statusom učenika,
- f) odlučuje o žalbama roditelja učenika na izrečenu pedagošku mjeru učeniku,
- g) odlučuje, na prijedlog nastavničkog vijeća ili direktora, o prigovoru nastavnika i stručnih saradnika na ocjenu o radu,
- h) imenuje direktora škole, uz učešće nastavničkog vijeća i vijeća roditelja na način utvrđen propisom iz člana 108. stav (14) ovog zakona, uz prethodnu saglasnost osnivača, izuzev vršilaca dužnosti koji se imenuju bez prethodne saglasnosti osnivača, te razrješava direktora škole, uz prethodnu saglasnost osnivača, izuzev vršilaca dužnosti koji se razrješavaju bez prethodne saglasnosti osnivača.
- i) donosi pravila škole, uz saglasnost Ministarstva za škole čiji je osnivač Skupština Kantona,
- j) usmjerava, kontroliše i predlaže Ministarstvu ocjenu o radu direktora škole koja ima status javne ustanove,
- k) razmatra polugodišnje izvještaje o izvršenju odobrenog budžeta škole po vrstama troškova i izvorima sredstava,
- l) donosi odluke o nabavci stalnih sredstava u skladu sa odobrenim budžetom i usvaja izvještaj o provedenim nabavkama,
- m) razmatra i usvaja izvještaj popisnih komisija o popisu sredstava i izvora sredstava škole i na prijedloge popisnih komisija donosi odluke o otpisu,
- n) razmatra i donosi odluke o visini sredstava na ime odštete,
- o) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji i druge opšte akte škole,
- p) odlučuje u drugom stepenu o prigovorima zaposlenika na odluke direktora o pravima i obavezama iz radnog odnosa i drugim slučajevima,
- r) donosi odluku o raspolaganju pokretnim ili nepokretnim stvarima u vlasništvu škole, izdavanju nepokretnih stvari u zakup ili davanju pokretnih ili nepokretnih stvari drugim licima na besplatno korišćenje,
- s) rješava pitanja odnosa sa osnivačem,
- t) odgovara osnivaču za rezultate rada škole,
- u) podnosi osnivaču najmanje jedanput godišnje izvještaj o svom radu i radu škole,
- v) izvršava odluke i zaključke Ministarstva,
- z) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i pravilima škole.

(2) Odluku o raspolaganju nepokretnim stvarima i davanju istih na besplatno korišćenje iz stava (1) tačka r) ovog člana za škole čiji je osnivač Skupština Kantona, izuzev odluke o ustupanju prostorija na besplatno korišćenje Ministarstvu za potrebe obavljanja poslova iz nadležnosti Ministarstva, koju je školski odbor dužan donijeti po primitku zahtjeva za ustupanje prostorija, školski odbor donosi uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona, a odluku o raspolaganju pokretnim stvarima i davanju istih na besplatno korišćenje uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

(3) Pod raspolaganjem stvari u smislu stava (2) ovog člana smatraju se: prodaja, zamjena, poklon, davanje nepokretnih stvari u dugoročan zakup (zakup u trajanju najkraće pet godina), uspostavljanje prava služnosti, uspostavljanje prava građenja, zalaganje pokretnih ili nepokretnih stvari, kao i svaki drugi oblik upravljanja stvarima koje za posljedicu imaju prestanak ili značajnije ograničavanje prava vlasništva.

(4) Školski odbor škole čiji je osnivač Skupština Kantona, izvještaj o svom radu i radu škole podnosi Ministarstvu.

(5) Stručnu i edukativnu podršku članovima školskog odbora pruža Pedagoški zavod na osnovu programa obuke školskih odbora.

(6) Program obuke školskih odbora na prijedlog Pedagoškog zavoda donosi Ministarstvo.

(Direktor)

- (1) Školom rukovodi direktor, koji se imenuje na period od četiri godine.
- (2) Za direktora škole može biti imenovano lice koje pored opštih uslova, ispunjava i uslove za nastavnika ili stručnog saradnika škole, ima VII stepen stručne spreme, odnosno visoko obrazovanje najmanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja i ima najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima nastavnika ili stručnog saradnika škole.
- (3) Stupanjem na dužnost imenovani direktor škole sa školom zaključuje ugovor o obavljanju poslova direktora škole na puno radno vrijeme, koji u ime škole potpisuje predsjednik školskog odbora ili drugo za to ovlašteno lice.
- (4) O pravima, obavezama, odgovornostima i drugim pravnim interesima direktora škole, ako ovim zakonom nije drugačije propisano, odlučuje školski odbor.
- (5) Protiv odluke iz stava (4) ovog člana direktor škole može školskom odboru podnijeti zahtjev za njeno preispitivanje, a u roku od 30 dana od dana njenog prijema, pokrenuti parnični postupak. Podneseni zahtjev za preispitivanje odluke ne odlaže njeno izvršenje.
- (6) Sadržaj ugovora iz stava (3) ovog člana propisuje Ministarstvo.

Član 107

(Smetnje za imenovanje direktora škole)

Za direktora škole ne može biti imenovano lice:

- a) koje je, u skladu sa članom 87. ovog zakona, nepodobno za rad s djecom,
- b) na koje se odnosi član IX 1. Ustava Bosne i Hercegovine,
- c) koje je član izvršnih organa političkih stranaka,
- d) koje ima direktan finansijski ili drugi lični interes u školi u kojoj se kandiduje koji bi mogao dovesti do sukoba interesa sa njegovom dužnošću direktora,
- e) kojem je u posljednje tri godine prije dana objavljivanja konkursa bio otkazan ugovor o radu zbog disciplinske odgovornosti ili kojem je u istom periodu izrečena disciplinska mjera otpusta iz državne službe,
- f) koje je pravosnažno osuđeno za neko od krivičnih djela iz člana 87. stav (1) ovog zakona, koje je kažnjavano iz oblasti privrednog prestupa, kojem je izrečena zaštitna mjera zabrane vršenja poslova direktora, nastavnika ili stručnog saradnika škole ili koje u mandatnom periodu stiče uslove za odlazak u penziju shodno odredbama Zakona o radu.

Član 108

(Imenovanje direktora škole kao javne ustanove)

- (1) Škola koja ima status javne ustanove dužna je, na osnovu odluke školskog odbora, objaviti konkurs za direktora škole najkasnije tri mjeseca prije isteka mandata direktora.
- (2) Konkurs iz stava (1) ovog člana objavljuje se u dnevnom listu, dostavlja se Službi za zapošljavanje Tuzlanskog kantona radi isticanja na oglasnoj tabli, te istovremeno ističe na oglasnoj tabli škole.
- (3) Izbor najpovoljnijeg ponuđača za objavu konkursa iz stava (2) ovog člana provodi Ministarstvo po posebnom ovlaštenju Vlade Kantona, putem zajedničke javne nabavke za sve škole čiji je osnivač Skupština Kantona.
- (4) Istovremeno sa objavom u dnevnom listu škola je dužna dostaviti tekst konkursa Ministarstvu radi objave na veb stranici.
- (5) Konkurs za direktora škole sadrži opis poslova direktora, uslove iz članova 106. i 107. ovog zakona, rok za dostavljanje prijave, postupak, period na koji se kandidat imenuje i način obavještanja kandidata o rezultatima konkursa.
- (6) Kandidat za direktora škole, uz prijavu na konkurs, dostavlja i svoj program rada i razvoja škole za period na koji se imenuje.
- (7) Nakon provjere blagovremenosti i potpunosti pristiglih prijava školski odbor sastavlja listu kandidata koji ispunjavaju uslove tražene javnim konkursom.

(8) Za kandidate iz stava (7) ovog člana školski odbor je dužan prvo pribaviti stručno mišljenje Pedagoškog zavoda, a nakon toga, za kandidate koji su dobili pozitivno stručno mišljenje Pedagoškog zavoda, saglasnost osnivača.

(9) Saglasnost za kandidate sa liste za imenovanje direktora škole čiji je osnivač skupština Kantona daje Ministarstvo.

(10) Za direktora škole čiji je osnivač Skupština Kantona školski odbor, uz učešće nastavničkog vijeća i vijeća roditelja na način utvrđen propisom iz stava (14) ovog člana, imenuje kandidata za kojeg je glasala većina od ukupnog broja članova školskog odbora, a koji je prethodno dobio pozitivno stručno mišljenje Pedagoškog zavoda i saglasnost Ministarstva. Školski odbor može punovažno odlučivati i ukoliko se na javni konkurs prijavio samo jedan kandidat koji ispunjava tražene uslove za direktora škole.

(11) Lice može biti imenovano za direktora iste škole čiji je osnivač Skupština Kantona više puta, ali ne više od dva uzastopna puna mandata. Imenovanje za vršioca dužnosti direktora tog ili drugog lica između dva mandata, odnosno razrješenje sa dužnosti direktora škole prije isteka vremena na koji je imenovan iz razloga propisanog članom 113. tačka a) ovog zakona ne prekida uzastopnost mandata u odnosu na lice koje se javlja kao kandidat za direktora škole.

(12) Kandidat za direktora ili pomoćnika direktora, ukoliko je član školskog odbora, ne može odlučivati o izboru i imenovanju direktora odnosno pomoćnika direktora škole.

(13) Oduka školskog odbora o imenovanju direktora je konačna.

(14) Bliži propis kojim će se utvrditi kriteriji na osnovu kojih Pedagoški zavod daje stručno mišljenje, kriteriji na osnovu kojih Ministarstvo daje saglasnost te postupak i ostala pitanja vezana za imenovanje direktora škole čiji je osnivač Skupština Kantona donosi ministar.

Član 109

(Mirovanje prava i obaveza iz radnog odnosa)

(1) Zaposleniku škole koji je zaposlen na neodređeno vrijeme, a koji je imenovan za direktora ili vršioca dužnosti direktora iste ili druge osnovne ili srednje škole u statusu javne ustanove, direktora javne ustanove ili javnog preduzeća na području Kantona, izabran ili imenovan na neku od javnih dužnosti u organe institucija Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Kantona, grada ili opštine na području Kantona, , izabran na profesionalnu funkciju u sindikatu ili imenovan za diplomatu u diplomatsko-konzularna predstavništva Bosne i Hercegovine van teritorije Bosne i Hercegovine, prava i obaveze iz radnog odnosa, na njegov pismeni zahtjev, miruju najduže četiri godine od dana izbora, odnosno imenovanja.

(2) Prava i obaveze iz radnog odnosa miruju i zaposleniku koji je supružnik diplomate imenovanog u diplomatsko-konzularna predstavništva Bosne i Hercegovine van teritorije Bosne i Hercegovine, na njegov pismeni zahtjev, i to na period na koji je njegov supružnik imenovan a najduže četiri godine.

Član 110

(Vršilac dužnosti direktora)

(1) Ako pozicija direktora ostane upražnjena, prije isteka mandata na koji je imenovan, školski odbor će, bez konkursa, imenovati vršioca dužnosti direktora koji ispunjava uslove za direktora u skladu sa članom 106. stav (2) ovog zakona.

(2) Vršilac dužnosti direktora ima sva prava i dužnosti direktora.

(3) Vršilac dužnosti direktora može rukovoditi školom do imenovanja direktora, a najduže šest mjeseci od dana njegovog imenovanja.

(4) Isto lice ne može biti ponovo imenovano za vršioca dužnosti direktora, nakon isteka roka iz stava (3) ovog člana.

Član 110a

(Obavljanje poslova direktora od strane drugih lica)

(1) U slučaju da direktor ili vršilac dužnosti direktora škole bude spriječen u vršenju dužnosti usljed privremene spriječenosti za rad, a škola shodno odredbama zakona i Pedagoških standarda nema pomoćnika direktora, Školski odbor će ovlastiiti lice iz reda nastavnika ili stručnih saradnika škole koje će privremeno zamjenjivati direktora škole.

(2) U slučaju da škola nema imenovanog direktora ili vršioca dužnosti direktora škole sve poslove iz nadležnosti direktora škole, koji su neophodni za nesmetano funkcionisanje škole, obavljaće sekretar škole.

(3) U slučaju da je sekretar škole spriječen za obavljanje poslova iz stava (2) ovog člana, ili škola nema sekretara, Ministarstvo će ovlastiti lice iz reda nastavnika ili stručnih saradnika škole za obavljanje poslova koji su neophodni za nesmetano funkcionisanje škole.

(4) Privremeno zamjenjivanje direktora iz stava (1) ovog člana može trajati do povratka direktora na rad a najduže do 60 dana.

(5) Obavljanje poslova direktora od strane sekretara škole ili drugog ovlašćenog lica iz stava (3) ovog člana traje do imenovanja direktora ili vršioca dužnosti direktora škole.

Član 111

(Nadležnosti direktora)

(1) Direktor škole obavlja sledeće poslove:

a) rukovodi radom škole,

b) zastupa i predstavlja školu prema trećim licima i odgovara za zakonitost rada škole,

c) predlaže program odgojno-obrazovnog rada i preduzima odgovarajuće mjere za njegovu realizaciju,

d) utvrđuje potrebu za prijemom zaposlenika u radni odnos u slučaju kada u školi nije imenovan školski odbor ili postoji potreba za prijemom zaposlenika u radni odnos na određeno vrijeme u skladu sa članom 82. stav (3) tačke c) i d) i stavovima (4) i (6) ovog zakona,

e) donosi odluku o prijemu u radni odnos i ocjenjuje rad zaposlenika tokom trajanja radnog odnosa,

f) vrši intereno raspoređivanje zaposlenika na poslove koji odgovaraju njegovom stručnom zvanju i stručnoj spremi uz prethodnu saglasnost Ministarstva,

g) podnosi školskom odboru, osnivaču i Pedagoškom zavodu izvještaj o uspjehu i postignutim rezultatima odgojno-obrazovnog rada u školi,

h) realizuje nastavu ili druge oblike neposrednog odgojno-obrazovnog rada u skladu sa nastavnim planom i programom u obimu utvrđenom Pedagoškim standardima i normativima,

i) odgovara školskom odboru za svoj rad i rezultate rada škole,

j) izvršava odluke stručnih organa i organa upravljanja,

k) predlaže pravilnik o unutrašnjoj organizaciji škole i druge opšte akte škole,

l) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenika iz radnog odnosa u školi,

m) podnosi školskom odboru polugodišnje i godišnje izvještaje o izvršenju odobrenog budžeta škole po vrstama troškova i izvorima sredstava,

n) predlaže finansijski plan i naredbodavac je za izvršenje finansijskog plana po odobrenim budžetskim pozicijama za njegovu budžetsku organizaciju,

o) obustavlja od izvršenja opšti akt školskog odbora za koji smatra da je u suprotnosti sa ustavom ili zakonom kao i pojedinačni akt kojim se nanosi šteta školi ili društvenoj zajednici, osim akata koji se odnose na postupak prijevremenog razrješenja direktora iz članova 113. i 114. ovog zakona i suspenziju direktora iz člana 115. ovog zakona te akata školskog odbora koji se odnose na postupak izbora i imenovanja direktora škole,

p) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom, podzakonskim propisima i pravilima škole.

(2) Interno raspoređivanje zaposlenika u smislu stava (1) tačke f) ovog člana može se vršiti isključivo unutar radnih mjesta nastavnika i stručnih saradnika, odnosno unutar radnih mjesta pomoćno-tehničkog osoblja ako se radi o vannastavnom osoblju.

(3) Interno raspoređivanje nastavnika i stručnih saradnika u smislu stava (1) tačke f) ovog člana može se vršiti isključivo u skladu sa onim stručnim zvanjem i stručnom spremom sa kojom je isti u školi primljen u radni odnos.

(4) Interno raspoređivanje zaposlenika u smislu odredbi ovog člana, ne podrazumijeva i ne odnosi se na raspoređivanje zaposlenika s ciljem njegovog zbrinjavanja shodno odredbama Programa zbrinjavanja.

Član 112

(Ocjena rada direktora)

- (1) Rad direktora škole čiji je osnivač Skupština Kantona ocjenjuje Ministarstvo na osnovu nadzora Ministarstva, stručnog nadzora Pedagoškog zavoda i mišljenja školskog odbora.
- (2) Ukoliko je rad direktora škole nakon isteka mandata, a po raspoređivanju na poslove nastavnika ili pedagoga, ocijenjen naročito uspješnim, stiče više stručno zvanje.
- (3) Kriterije za ocjenjivanje direktora škole donosi ministar.

Član 113

(Razrješenje direktora)

Školski odbor može razriješiti direktora škole kao javne ustanove ili škole koja se finansira iz budžeta Kantona i prije isteka perioda na koji je imenovan:

- a) na lični zahtjev,
- b) ako utvrdi da je rad direktora neuspješan u realizaciji godišnjeg programa rada škole,
- c) ako organizacija rada škole nije usklađena sa Pedagoškim standardima i normativima,
- d) ako ne predloži finansijski plan na vrijeme u skladu sa smjernicama za izradu finansijskog plana koji donosi Vlada Kantona,
- e) ako ne sprovodi odluke Ministarstva, Vlade Kantona i osnivača,
- f) ako utvrdi da je odgovoran za neuspješan ili nezakonit rad škole,
- g) ako prikuplja sredstva i raspolaže istim suprotno propisima o korišćenju budžetskih sredstava i vlastitih prihoda,
- h) ako ne obustavi od izvršenja opšti akt školskog odbora za koji smatra da je u suprotnosti sa ustavom ili zakonom, kao i pojedinačni akt kojim se nanosi šteta školi ili društvenoj zajednici,
- i) ako se utvrdi da je imenovanje direktora izvršeno suprotno odredbama zakona ili drugih propisa,
- j) ako se tokom trajanja mandata ostvari neki od načina za prestanak ugovora o radu propisan članom 94. Zakona o radu, a koji nije u suprotnosti sa ovim zakonom,
- k) u drugim slučajevima propisanim zakonom, podzakonskim propisom donesenim na osnovu ovog zakona ili pravilima škole.

Član 114

(Prijevremeno razrješenje direktora)

- (1) Prijedlog za razrješenje direktora škole prije isteka mandata školskom odboru može podnijeti osnivač, Vlada Kantona, Ministarstvo, nadležna inspekcija za obrazovanje i najmanje tri člana školskog odbora.
- (2) Odluku o razrješenju direktora škole prije isteka mandata, izuzev slučajeva propisanih članom 113. tačke a) i j) ovog zakona, školski odbor može donijeti nakon provedenog postupka utvrđivanja odgovornosti, uz prethodnu saglasnost osnivača. Prethodnu saglasnost za prijevremeno razrješenje direktora za škole čiji je osnivač Skupština Kantona daje Ministarstvo.
- (3) Ukoliko školski odbor škole čiji je osnivač Skupština Kantona ne razriješi direktora, a utvrdi se, na osnovu nadzora Ministarstva ili nadzora nadležne inspekcije za obrazovanje, da su se stekli uslovi za razrješenje iz stava (1) ovog člana, ministar će predložiti Vladi Kantona razrješenje školskog odbora i imenovanje privremenog školskog odbora.
- (4) Postupak utvrđivanja odgovornosti i prijevremenog razrješenja direktora škole čiji je osnivač Skupština Kantona bliže se uređuje propisom koji donosi Ministarstvo.

Član 114a **

(prestalo da važi)

Član 115

(Suspendacija direktora)

(1) U slučaju kada je protiv direktora škole potvrđena optužnica za krivična djela podmićivanja i protiv službene i druge odgovorne dužnosti, krivična djela protiv spolne slobode i morala ili za druga krivična djela za koja se može izreći kazna zatvora veća od pet godina školski odbor obavezan je donijeti odluku o suspenziji direktora škole, kao i za krivična djela Izazivanje nacionalne, rasne i vjerske mržnje, razdora ili netrpeljivosti, Čedomorstvo, Teška tjelesna povreda, Iskorištavanje djeteta ili maloljetnika radi pornografije, Upoznavanje djeteta s pornografijom, Vanbračna zajednica sa mlađim maloljetnikom, Oduzimanje djeteta ili maloljetnika, Zapuštanje ili zlostavljanje djeteta ili maloljetnika, Napuštanje djeteta, Nasilje u porodici, Posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga, Spolni odnošaj zloupotrebom položaja, Prinuda na spolni odnošaj, Bludne radnje, Zadovoljenje pohote pred djetetom ili maloljetnikom, Navođenje na prostituciju, Krivotvorenje isprave i Posebni slučajevi krivotvorenja isprave, u kojim slučajevima je školski odbor dužan donijeti odluku o suspenziji direktora bez obzira na visinu zapriječene kazne.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ako se radi o krivičnom djelu protiv čovječnosti i međunarodnog prava, protiv zdravlja ljudi, protiv života i tijela ili protiv spolne slobode i morala, direktor škole može se suspendovati sa poslova i radnih zadataka i nakon donošenja naredbe o sprovođenju istrage, što se od strane školskog odbora cijeni u svakom konkretnom slučaju.

(3) Suspenzija iz stava (1) ovog člana traje do pravosnažnog okončanja krivičnog postupka, a u slučaju iz stava (2) ovog člana do okončanja istrage ili pravosnažnog okončanja krivičnog postupka.

(4) Ako je direktoru škole od strane suda određen pritvor isti se suspenduje sa poslova i radnih zadataka odmah po određivanju pritvora, a suspenzija po ovom osnovu traje za vrijeme trajanja istog. Nakon puštanja na slobodu u odnosu na direktora škole shodno se primjenjuju ostale odredbe ovog zakona kojim se uređuje suspenzija direktora.

(5) Tokom trajanja suspenzije direktor škole ima pravo na naknadu plate u iznosu od 70% svoje osnovne plate.

(6) Odluku o suspenziji direktora škole donosi školski odbor.

(7) Suspenzija direktora škole može trajati najduže do isteka mandata na koji je imenovan, nakon čega mu, ako još uvijek nije okončana istraga ili pravosnažno okončan krivični postupak, prestaje mandat direktora, a odluka o suspenziji na odgovarajući način stavlja se van snage.

(8) Direktor škole ima pravo na naknadu do punog iznosa plate koju bi ostvario da je radio, ako se u krivičnom postupku pravosnažno utvrdi da nije kriv za neko od krivičnih djela iz stava (1) ovog člana, odnosno, obustavi istraga ili pravosnažno utvrdi da nije kriv za neko od krivičnih djela iz stava (2) ovog člana.

(9) Protiv odluke o suspenziji iz stavova (1), (2) i (4) ovog člana, direktor škole, u roku od osam dana od dana zaprimanja odluke, može podnijeti zahtjev školskom odboru za preispitivanje iste, a najkasnije u roku od 30 dana od dana njenog zaprimanja pokrenuti parnični postupak.

(10) Zahtjev za preispitivanje odluke iz stava (9) ovog člana ne odlaže njeno izvršenje.

(11) Ako je za neko od krivičnih djela iz člana 87. stav (1) ovog zakona potvrđena optužnica ili donesena naredba o sprovođenju istrage protiv vršioca dužnosti direktora, školski odbor dužan je istog prvog narednog dana razriješiti sa funkcije vršioca dužnosti direktora i na tu funkciju imenovati drugo lice. Nakon njegovog razriješavanja sa funkcije vršioca dužnosti direktora, na isto lice se shodno primjenjuju odredbe članova 87. i 88. ovog zakona.

Član 115a

(Obaveze lica razriješenog ili suspendovanog sa dužnosti direktora škole)

(1) U slučaju kada je lice razriješeno sa dužnosti direktora škole po isteku mandata, kada je razriješeno sa dužnosti direktora prije isteka vremena na koje je imenovano ili kada bude suspendovano sa dužnosti, obavezno je da pečate škole koji se nalaze kod njega, odmah i bez odlaganja preda sekretaru škole ili licu koje odredi školski odbor škole, ukoliko škola nema sekretara.

(2) O primopredaji pečata u smislu stava (1) sačinjava se zapisnik.

Član 116

(Imenovanje pomoćnika direktora)

(1) Škola koja ima više od 25 odjeljenja, može imati pomoćnika direktora, u skladu sa opštim aktom škole i Pedagoškim standardima i normativima.

(2) Za pomoćnika direktora škole može biti imenovano lice koje ispunjava uslove za direktora škole.

(3) Imenovanje pomoćnika direktora vrši školski odbor, na prijedlog direktora, iz reda nastavnika škole, na mandatni period na koji se imenuje i direktor škole.

(4) Pomoćnik direktora može biti razriješen i prije isteka mandata na koji je imenovan, na prijedlog direktora škole.

(5) Postupak imenovanja i razrješenja pomoćnika direktora i ovlaštenja i dužnosti utvrđuju se opštim aktom škole.

(6) Ocjenjivanje rada pomoćnika direktora vrši se u skladu sa odredbama člana 112. ovog zakona.

Član 117

(Zajednica učenika i vijeće učenika)

(1) Učenici škole obrazuju zajednicu učenika odjeljenja (u daljem tekstu: zajednica učenika) i vijeće učenika škole (u daljem tekstu: vijeće učenika).

(2) Zajednica učenika i vijeće učenika: promovišu interese škole u zajednici na čijoj teritoriji se škola nalazi, predstavljaju stavove učenika školskom odboru, podstiču angažman učenika u radu škole i informiše školski odbor o svojim stavovima kad ocijene da je to potrebno.

(3) Bliže odredbe o obrazovanju i radu zajednice učenika i vijeća učenika iz stava (2) ovog člana, kao i o drugim pravima, obavezama učenika u odgojno-obrazovnom radu utvrđuju se pravilima škole.

Član 118

(Vijeće roditelja)

(1) Roditelji učenika imaju pravo, a škola obavezu pomoći roditeljima, da osnuju vijeće roditelja škole (u daljem tekstu: vijeće roditelja).

(2) Vijeće roditelja se osniva za svaku školsku godinu.

(3) Vijeće roditelja: promoviše interese škole u zajednici u kojoj se škola nalazi, predstavlja stavove roditelja učenika školskom odboru ili bilo kojoj drugoj zainteresovanoj strani, podržava aktivno učešće roditelja i zajednice u radu škole, obavještava školski odbor i druge zainteresovane strane o stavovima vijeća roditelja kad god to smatra neophodnim, ili po zahtjevu školskog odbora, izjašnjava se o svim pitanjima vezanim za rad i rukovođenje školom, utvrđuje prijedlog članova školskog odbora iz reda roditelja (na način određen propisom iz člana 104. stav (16) ovog zakona), učestvuje u pripremi i realizaciji odgovarajućih projekata koji podržavaju i promovišu obrazovni rad u školi, razvija komunikaciju i odnose između učenika, nastavnika, roditelja i lokalne zajednice, učestvuje u postupku imenovanja direktora škole na način utvrđen propisom iz člana 108. stav (14) ovog zakona

(4) Sastav vijeća roditelja, u najvećoj mogućoj mjeri, odražava spolnu i nacionalnu strukturu učenika i roditelja učenika.

(5) Propis kojim se bliže uređuje postupak osnivanja, sastav i način rada vijeća roditelja donosi ministar.

Član 119

(Vijeće škole i roditelja)

(1) Roditelji, nastavnici i učenici škole formiraju vijeće škole i roditelja.

(2) Vijeće škole i roditelja unapređuje odgojno-obrazovni rad kroz:

a) poboljšanje uslova rada i ambijenta u školi,

b) unapređenje komunikacije između učenika, nastavnika i roditelja,

c) podržavanje aktivnog učešća roditelja i zajednice u radu škole,

d) predstavljanje aktivnosti i stavova vijeća škole i roditelja školskom odboru,

e) realizaciju projekata i kampanja podstičući volonterski rad,

f) saradnju sa vladinim i nevladinim sektorom, i

g) radi na umrežavanju vijeća škole i roditelja na području Kantona.

(3) Škola obezbjeđuje uslove i omogućava rad vijeća roditelja, vijeća učenika i vijeća škole i roditelja.

(4) Vijeća škole i roditelja se mogu organizovati na gradskom, opštinskom i kantonalnom nivou kroz gradski, opštinski i regionalni centar.

Član 120 **(Aktiv direktora)**

- (1) U gradu ili opštini na području Kantona formira se aktiv direktora škole (u daljem tekstu: aktiv direktora).
- (2) Aktiv direktora može se formirati za područje grada i jedne ili više opština, odnosno za područje jedne ili više opština, u kojem slučaju isti čine direktori škola sa područja tog grada ili opštine.
- (3) Aktom o formiranju aktiva direktora bliže se uređuje način organizovanja, djelokrug rada i ostali poslovi aktiva direktora.
- (4) Akt iz stava (3) ovog člana donosi ministar.
- (5) Aktiv direktora donosi poslovnik o radu, kojim se uređuje način rada.
- (6) Aktivi direktora mogu formirati aktiv direktora škola Tuzlanskog kantona.

XI. STRUČNI ORGANI ŠKOLE

Član 121 **(Stručni organi škole)**

U školi se obrazuju stručni organi:

- a) nastavničko vijeće koje sačinjavaju direktor, pomoćnik direktora, nastavnici i stručni saradnici škole,
- b) razredno vijeće koje sačinjavaju nastavnici svih odjeljenja jednog razreda,
- c) odjeljensko vijeće, koje sačinjavaju svi nastavnici i stručni saradnici koji realizuju odgojno-obrazovni rad u odjeljenju,
- d) stručni aktivi koje sačinjavaju nastavnici određenih nastavnih oblasti
- e) pedagoško vijeće koje sačinjavaju direktor, pomoćnik direktora, pedagog, predsjednici stručnih aktiva i rukovodioci razrednih vijeća škole.

Član 122 **(Nadležnosti nastavničkog vijeća)**

- (1) Radom nastavničkog vijeća rukovodi direktor škole.
- (2) Izuzetno, u slučaju da škola nema imenovanog direktora ili vršioca dužnosti direktora škole, nastavničkim vijećem rukovodi najstariji nastavnik ili pedagog, navedenim redoslijedom.
- (3) Nastavničko vijeće obavlja sledeće poslove:
 - a) donosi oduke o organizaciji odgojno-obrazovnog rada,
 - b) prati ostvarivanje nastavnog plana i programa i preduzima mjere za njegovo izvršavanje i o tome podnosi izvještaj školskom odboru,
 - c) utvrđuje prijedlog i razmatra realizaciju godišnjeg programa, program stručnog usavršavanja nastavnika i stručnih saradnika, program rada stručnih organa i komisija koje će odražavati ravnopravnu zastupljenost spolova,
 - d) priprema program mjera radi postizanja jednakosti spolova u odgojno-obrazovnom radu,
 - e) obezbjeđuje vođenje statističkih podataka razvrstanih po spolu,
 - f) vrši izbor oblika nastave, i saglasno tome, vrši raspored učenika i podjelu predmeta na nastavnike, odnosno predlaže raspored rada u 40-časovnoj radnoj sedmici,
 - g) analizira uspjeh učenika i rad razrednih vijeća,
 - h) određuje rukovodioce razrednih vijeća,
 - i) analizira rad nastavnika i stručnih saradnika, i predlaže mjere za unapređivanje odgojno-obrazovnog rada,

- j) utvrđuje prijedlog i predlaže članove školskog odbora iz reda zaposlenika škole, na način određen propisom iz člana 104. stav (16) ovog zakona,
- k) imenuje komisije za polaganje ispita,
- l) razmatra izvještaje o polaganju ispita,
- m) razmatra izvještaje o izvršenom stručnom nadzoru,
- n) preduzima odgovarajuće mjere i stara se o izvršenju tih mjera,
- o) odobrava završavanje dva razreda učeniku u toku jedne školske godine,
- p) stara se o profesionalnom usmjeravanju učenika,
- r) razmatra odgojno-disciplinske mjere i donosi odgovarajuće odluke,
- s) donosi odluku o prihvatanju plana stažiranja i imenuje mentora licima iz članova 93. i 94. ovog zakona,
- t) prihvata izvještaj mentora o realizaciji plana stažiranja lica iz članova 93. i 94. ovog zakona,
- u) učestvuje u postupku imenovanja direktora škole na način utvrđen propisom iz člana 108. stav (14) ovog zakona i
- v) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i opštim aktima škole.

Član 123

(Nadležnosti razrednog vijeća)

Razredno vijeće obavlja sledeće poslove:

- a) prati razvoj učenika i, na osnovu toga, predlaže izbor programa,
- b) neposredno učestvuje u profesionalnoj orijentaciji učenika,
- c) odlučuje o programima nadarenih učenika, programima za učenike koji zaostaju u napredovanju i oblicima nastave koji će se primjenjivati u razredu u cjelini ili za pojedinačne grupe učenika ili učenike pojedinačno,
- d) usklađuje rad nastavnika u odgojno-obrazovnom procesu,
- e) utvrđuje zaključne ocjene učenika,
- f) analizira rad nastavnika i stručnih saradnika i predlaže mjere za unapređivanje odgojno-obrazovnog rada učenika i
- g) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i opštim aktima škole.

Član 124

(Nadležnosti odjeljenskog vijeća)

Odjeljensko vijeće obavlja sledeće poslove i zadatke:

- a) analizira uspjeh učenika u učenju i vladanju i rad nastavnika u odjeljenju i utvrđuje prijedlog mjera za poboljšanje u radu,
- b) neposredno radi na profesionalnoj orijentaciji učenika,
- c) predlaže oblike nastave koji će se primjenjivati u odjeljenjima u cjelini i za pojedine grupe učenika ili učenika pojedinačno,
- d) predlaže organizovanje dopunske i dodatne nastave vodeći računa o opterećenju učenika,
- e) usklađuje rad nastavnika u odgojno-obrazovnom procesu,
- f) utvrđuje zaključne ocjene,
- g) donosi i izriče stimulativne i pedagoške mjere,
- h) predlaže pohvale i nagrade za nastavnike i učenike,
- i) analizira rad nastavnika i stručnih saradnika i predlaže mjere za unapređenje odgojno-obrazovnog rada u odjeljenju i
- j) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i pravilima škole.

Član 125

(Nadležnosti stručnog aktiva)

(1) Stručni aktiv obavlja sledeće poslove:

- a) radi na mikro i makro planiranju nastave,
- b) razmatra pitanja u vezi nastave i predlaže preduzimanje potrebnih mjera u cilju osavremenjavanja odgojno-obrazovnog rada,
- c) radi na usavršavanju i ujednačavanju kriterija za ocjenjivanje rezultata rada učenika,
- d) predlaže nove oblike i sredstva rada u nastavi,
- e) predlaže organizovanje dopunske i dodatne nastave vodeći računa o opterećenju učenika,
- f) predlaže pohvale i nagrade za nastavnike i učenike,
- g) razmatra rezultate rada nastavnika i probleme sa kojim se nastavnici suočavaju u svom radu.

(2) Sadržaj i način rada stručnog aktiva bliže se uređuje pravilima škole i godišnjim programom rada škole.

Član 126

(Nadležnosti pedagoškog vijeća)

(1) Pedagoško vijeće škole predstavlja stručni, operativni i savjetodavni organ u školi.

(2) Pedagoško vijeće obavlja sledeće poslove:

- a) razmatra organizaciono-materijalnu problematiku rada škole,
- b) prati uvođenje inovacija u odgojno-obrazovni proces,
- c) radi na izradi programa vrednovanja rada škole,
- d) prati rad učeničkih organa i tijela,
- e) analizira program odgojnog rada škole,
- f) programira i analizira rad specijalnih odjeljenja u školi,
- g) vrši analitičko-studijske poslove (vodi dokumentaciju i evidenciju i preduzima mjere za unapređenje organizacije i metodologije rada),
- h) vrši i druge poslove u skladu sa opštim aktima škole.

(3) Sastav i način rada pedagoškog vijeća bliže se uređuje pravilima škole.

XII. AKTI ŠKOLE

Član 127

(Akti škole)

(1) Osnovni opšti akt škole su pravila škole.

(2) Škola ima i druge opšte akte u skladu sa zakonom i pravilima škole.

(3) Pravila škole sadrže odredbe koje se odnose na: naziv i sjedište škole, osnivača škole, obaveze škole prema osnivaču, djelatnost škole, način i uslove obavljanja djelatnosti, odnos prema korisnicima usluga, statusne promjene, način sticanja i raspoređivanja sredstava za rad, utvrđivanje vrste i oblika organizovanja odgojno-obrazovnog rada, utvrđivanje oblika i načina osnovnog obrazovanja odraslih, utvrđivanje oblika i načina obrazovanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama, uslove za prijem nastavnika, stručnih saradnika i vannastavnog osoblja u radni odnos, način donošenja pravila o kućnom redu, način ostvarivanja saradnje škole sa roditeljima učenika, sticanje i raspoređivanje sredstava, postupak i utvrđivanje specifičnih sadržaja u okviru nastavnih planova i programa, organizovanje rada učeničkih zadruga u školi, postupak stručnog usavršavanja nastavnika, vrednovanje rada nastavnika, ocjenjivanje i postupak sticanja višeg stručnog zvanja, nadležnosti, prava, obaveze i odgovornosti, način izbora i broj članova školskog odbora, postupak imenovanja i razrješenja direktora, stručne organe škole i njihove nadležnosti, opšte akte i način njihovog donošenja, lica ovlašćena da pored direktora zastupaju školu i njihova ovlašćenja i odgovornosti, način ostvarivanja javnosti rada, ostvarivanje prava, obaveza i odgovornosti zaposlenika škole i druga pitanja značajna za rad škole.

XIII. POTREBE I INTERESI DRUŠTVA U OSNOVNOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

Član 128

(Potrebe i interesi društva)

Potrebe i interesi društva u osnovnom odgoju i obrazovanju, u smislu ovog zakona, su:

- a) obezbijediti ostvarivanje prava svoj djeci na obrazovanje,
- b) osnovno obrazovanje i odgoj školskih obveznika u redovnim školama,
- c) osnovno obrazovanje i odgoj školskih obveznika u specijalnim školama,
- d) odgoj i osnovno obrazovanje školskih obveznika u specijalnim zavodima,
- e) dodatno obrazovanje nadarenih učenika u redovnim školama, osnovnim muzičkim i baletskim školama, odnosno odjeljenjima tog obrazovanja u redovnim školama,
- f) stručno usavršavanje nastavnika, i
- g) izdavanje udžbenika, priručnika i druge stručne literature za potrebe osnovne škole.

Član 129

(Finansiranje rada škola)

(1) Rad škola finansira se na sledeći način:

- a) škola čiji je osnivač domaće i/ili strano fizičko ili pravno lice, finansira se iz sredstava osnivača,
- b) škola čiji je osnivač Skupština Kantona, finansira se iz budžeta Kantona,
- c) škola čiji je osnivač gradsko ili opštinsko vijeće, finansira se iz budžeta grada ili opštine,
- d) škola čiji su suosnivači Skupština Kantona, gradsko ili opštinsko vijeće, finansira se iz budžeta Kantona, grada i opštine,
- e) škola čiji je osnivač domaće i strano fizičko ili pravno lice, a za čijim radom je Skupština Kantona iskazala javni interes, finansira se iz budžeta Kantona i sredstava osnivača.

(2) Finansiranje škola iz stava (1) tačke d) i e) ovog člana, se vrši na osnovu ugovora o međusobnim pravima, obavezama i odgovornostima suosnivača.

(3) Škola stiče sredstva za rad od naknade za obavljanje intelektualnih, obrazovnih i drugih usluga, od ličnog učešća korisnika usluga, prodajom materijalnih dobara i iz drugih izvora, pod uslovima određenim zakonom ili aktom o osnivanju škole.

(4) Sredstva iz stava (3) ovog člana se zasebno evidentiraju i koriste za poboljšanje standarda nastavnika i učenika, opremanje učeničkih radionica, održavanje školskog prostora, nabavku opreme, učila i sl.

Član 130

(Ostali prihodi škole)

Škola može sticati prihod i:

- a) donacijama pravnih i fizičkih lica i humanitarnih organizacija,
- b) iz legata, poklona i zavještanja i
- c) prodajom proizvoda i vršenjem usluga.

XIV. SINDIKAT ŠKOLE

Član 131

(Sindikata škole)

(1) U školi se omogućava djelovanje sindikata.

(2) Sindikat škole djeluje u skladu sa zakonom, Kolektivnim ugovorom i sindikalnim pravilima.

(3) Djelovanje sindikata ne može se zabraniti niti ograničiti.

XV. NADZOR NAD ZAKONITOŠĆU RADA

Član 132

(Nadzor nad provođenjem zakona)

(1) Nadzor nad provođenjem ovog zakona kao i nadzor nad propisima donesenim na osnovu ovog zakona kao i drugih opštih akata donesenih na osnovu ovog zakona koje donose odgojno-obrazovne ustanove vrši Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad radom odgojno-obrazovnih ustanova vrši inspekcija za obrazovanje.

XVI. KAZNENE ODREDBE

Član 133

(Kaznene odredbe)

(1) Novčanom kaznom od 1.000 do 4.000 KM kazniće se za prekršaj škola:

- a) ako onemogući upotrebu u nastavi bilo kojeg službenog jezika ili službenog pisma (član 8.),
 - b) ako otpočne sa radom prije nego što je upisana u Registar osnovnih škola koji vodi Ministarstvo (član 18. stav (2)),
 - c) ako izda svjedodžbu ili drugu javnu ispravu o završenom obrazovanju prije nego što je upisana u Registar osnovnih škola (član 18. stav (4)),
 - d) ako ne upiše učenika koji je doselio na područje škole i ako ga upiše bez prevodnice (član 22.),
 - e) istakne simbole u školi suprotno odredbi člana 24.,
 - f) vrši diskriminaciju djece u pristupu djece obrazovanju ili njihovom učešću u obrazovnom procesu (član 29. stav (1)),
 - g) ako omogući organizovanje i djelovanje političkih stranaka i njihovih podmladaka (član 32. stav (1)),
 - h) ako izvodi nastavu po nastavnom planu i programu koji nije donijelo Ministarstvo (član 33. stav (3)),
 - i) ako bez odluke Ministarstva prekine nastavu (član 41. stav (1)),
 - j) ako postupi suprotno odredbi člana 42. stavovi (3), (4) i (5),
 - k) ako organizuje manifestaciju koja nije utvrđena godišnjim programom rada škole bez prethodne saglasnosti Ministarstva (član 43. stav (4)),
 - l) ako organizuje izlete, stručne posjete, ekskurzije, logorovanja, društveno-korisni rad, školu u prirodi i druge oblike odgojno-obrazovnog rada suprotno programu rada i načelima iz člana 45.,
 - m) ako se u školi upotrebljavaju udžbenici i nastavna sredstva koja nije odobrilo Ministarstvo (član 48. stavovi (1) i (3)),
 - n) ako ne izvrši upis učenika na način kako je to utvrđeno odredbom člana 49. stav (1),
 - o) ako izvještaj o upisu u određenom roku ne dostavi osnivaču i Pedagoškom zavodu (član 49. stav (4)),
 - p) ako ne uputi učenika, bez odlaganja, na komisiju, kada kod njega nastupe promjene koje zahtijevaju prelaz iz specijalne škole u redovnu ili iz redovne u specijalnu školu (član 52. stav (1)),
 - r) ako ne omogući sticanje osnovnog obrazovanja učenika sa posebnim potrebama (član 53. stav (2)),
 - s) ako vrši opterećenje nastavnika suprotno članu 89.,
 - t) ako ne omogući sticanje viših stručnih zvanja nastavnicima i stručnim saradnicima (član 98. stav (1)),
 - u) ako postupi suprotno odredbama člana 108. stavovi (1), (2), (4) i (5),
 - v) ako ne obustavi od izvršenja opšti akt školskog odbora za koji smatra da je u suprotnosti sa ustavom ili zakonom kao i pojedinačni akt kojim se nanosi šteta školi ili društvenoj zajednici, u skladu sa članom 111. stav (1) tačka o).
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kazniće se i odgovorno lice u školi novčanom kaznom od 400 do 1.500 KM.

Član 134

(Kaznene odredbe)

(1) Novčanom kaznom od 500 do 2.000 KM kazniće se za prekršaj škola:

- a) ako učenici imaju više od nastavnim planom i programom predviđenih nastavnih časova u toku jedne radne sedmice (član 39.),
 - b) ako ne produži nastavu kada nije realizovan godišnji fond nastavnih časova i realizovani programski sadržaji (član 40. stav (2)),
 - c) ako ne vrši redovno ocjenjivanje učenika na način utvrđen ovim zakonom (član 56.),
 - d) ako ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju (član 69.),
 - e) ako postupi suprotno odredbama člana 82.,
 - f) ako ne obezbijedi da zaposlenici u određenom roku izvrše ljekarski i sistematski pregled (član 85. stavovi (1) i (2)),
 - g) ako ne vrši redovno ocjenjivanje rada nastavnika i stručnih saradnika (član 97. stav (1)).
 - h) angažuje pripravnika ili lice na stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa suprotno odredbama člana 93. stavovi (3) i (5),
 - i) ako ne vrši ocjenjivanje rada sekretara i vannastavnog osoblja u skladu sa propisom iz člana 99. stav (1),
 - j) ako vrši interno raspoređivanje zaposlenika suprotno odredbama člana 111. stav (1) tačka f) i stavovi (2) i (3).
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kazniće se odgovorno lice u školi novčanom kaznom od 200 do 800 KM.

Član 135

(Kaznene odredbe)

- (1) Novčanom kaznom od 200 do 1.000 KM kazniće se za prekršaj roditelj ako ne upiše dijete u školu ili ako ne obezbijedi da dijete redovno pohađa školu tokom perioda trajanja obaveznog obrazovanja (član 27. stav (1)).
- (2) Novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM kazniće se za prekršaj roditelj ako ne obezbijedi da se dijete tokom perioda trajanja obaveznog obrazovanja u školi pridržava principa i pravila utvrđenih u posebnom propisu kojim se uređuje kućni red u školi (član 27. stav (6)).
- (3) Novčanom kaznom od 500 do 1.500 KM kazniće se za prekršaj roditelj koji ne saraduje sa školom u cilju prepoznavanja/prevencije i/ili sprečavanja neprihvatljivog ponašanja u skladu sa posebnim propisom (član 27. stav (7)).

XVII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 136

(Obaveza usklađivanja organizacije, djelatnosti i akata škole)

Postojeće škole su dužne da usklade svoju organizaciju, djelatnost i opšte akte sa odredbama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15) u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu navedenog zakona.

Član 137

(Donošenje provedbenih akata)

- (1) Skupština Kantona će u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15), donijeti dugoročni program razvoja i koncepcije osnovnog obrazovanja iz člana 12. stav (5) ovog zakona.
- (2) Vlada Kantona će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15) donijeti propise iz članova 82. stav (10), 95. stav (2), 99. stav (1) i 102. stav (2) ovog zakona.

Član 138

(Donošenje provedbenih akata)

(1) Ministarstvo će u roku godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15) donijeti propise iz članova 9. stav (5), 83. stav (1) i 105. stav (4) ovog zakona.

(2) Ministar će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15), donijeti propise iz članova 9. stav (8), 14. stav (2), 15. stav (5), 19. stav (2), 45., 46. stav (3), 47. stav (3), 53. stav (6), 56. stav (7), 57. stav (10), 59. stav (3), 62. stav (3), 64. stav (1), 66. stav (3), 69. stav (4), 74. stav (5), 82. stavovi (7) i (11), 104. stav (16), 108. stav (14), 112. stav (3) i 118. stav (5) ovog zakona.

(3) Pedagoški zavod će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15) utvrditi metodologiju za izradu godišnjeg programa iz člana 42. stav (2) ovog zakona, donijeti program cjelodnevnog boravka učenika u školi iz člana 51. stav (6) ovog zakona i utvrditi Program obuke i katalog stručnog usavršavanja nastavnika iz člana 99. stav (4) ovog zakona.

Član 139

(Primjena važećih propisa)

(1) Do donošenja propisa iz članova 137. i 138. ovog zakona primjenjivaće se važeći propisi ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

(2) Prilikom donošenja podzakonskih akata koji se odnose na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenika obavezno je učešće ovlaštenih predstavnika sindikata potpisnika Kolektivnog ugovora za djelatnost osnovnog obrazovanja Tuzlanskog kantona.

Član 140

(Status učenika po programu osmogodišnjeg osnovnog obrazovanja)

Učenici koji su započeli osnovno obrazovanje po nastavnom planu i programu osmogodišnjeg osnovnog obrazovanja, nastavljaju obrazovanje po tom nastavnom planu i programu.

Član 141

(Status zaposlenika zatečenih u školi)

(1) Lice sa završenom srednjom učiteljskom školom, zatečeno na poslovima nastavnika razredne nastave na neodređeno vrijeme, koje je na dan stupanja na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15) imalo najmanje 30 godina radnog iskustva neposredno u nastavi, položenim stručnim ispitom, može i dalje obavljati poslove nastavnika razredne nastave u nastavi.

(2) Lice sa završenom srednjom muzičkom školom odnosno školom za primijenjenu umjetnost, zatečeno na poslovima nastavnika muzičke odnosno likovne kulture na neodređeno vrijeme, koje je položilo pedagoško-metodičko-didaktičku grupu predmeta, koje je na dan stupanja na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15) imalo 20 godina radnog iskustva neposredno u nastavi i položenim stručnim ispitom, može i dalje izvoditi nastavu iz predmeta muzička, odnosno likovna kultura.

(3) Lice sa završenom srednjom muzičkom školom instrumentalne nastave, zatečeno na poslovima nastavnika instrumentalne nastave u osnovnoj muzičkoj školi na neodređeno vrijeme, koje je položilo pedagoško-metodičko-didaktičku grupu predmeta i koje na dan stupanja na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15) ima najmanje 20 godina radnog iskustva neposredno u nastavi i položen stručni ispit, može i dalje izvoditi instrumentalnu nastavu u osnovnoj muzičkoj školi.

(4) Lice sa završenom srednjom muzičkom školom instrumentalne nastave, zatečeno na poslovima nastavnika instrumentalne nastave u osnovnoj muzičkoj školi na neodređeno vrijeme, koje je položilo pedagoško-metodičko-didaktičku grupu predmeta i koje na dan stupanja na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15) ima manje od 20 godina radnog iskustva neposredno u nastavi i položen stručni ispit, može i dalje izvoditi instrumentalnu nastavu u osnovnoj muzičkoj školi, uz uslov da najkasnije do kraja školske 2019/2020. godine stekne odgovarajući profil i stručnu spremu.

(5) Zaposlenici sa VI i VII stepenom stručne spreme zatečeni u radnom odnosu na neodređeno radno vrijeme na poslovima sekretara škole, mogu i dalje obavljati poslove na kojima su zatečeni.

(6) Zaposlenici sa IV stepenom stručne spreme zatečeni u radnom odnosu na neodređeno vrijeme na poslovima sekretara škole, a imaju 30 i više godina radnog staža od čega najmanje 15 godina na poslovima sekretara škole, mogu i dalje obavljati poslove na kojima su zatečeni.

(7) Zaposlenici sa IV stepenom stručne spreme zatečeni u radnom odnosu na neodređeno vrijeme na poslovima sekretara škole, a ne ispunjavaju uslove iz stava (6) ovog člana, mogu i dalje obavljati poslove na kojima su zatečeni, uz uslov da najkasnije do kraja školske 2019/2020. godine steknu odgovarajući profil i stručnu spremu propisanu Pedagoškim standardima i normativima.

(8) Zaposlenici iz stavova (4) i (7) ovog člana koji u propisanom roku ne ispune uslov u pogledu sticanja odgovarajućeg profila i stručne spreme zbrinjavaju se u skladu sa propisom iz člana 82. stav (9) ovog zakona, a ukoliko isti ne mogu biti zbrinuti prestaje im ugovor o radu bez obaveze poštovanja propisanog ili ugovorenog otkaznog roka.

Član 142

(Status lica zatečenih u mandatu članova školskih odbora)

(1) Mandat članova školskih odbora zatečenih na dužnosti na dan stupanja na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15) traje do imenovanja novih školskih odbora u skladu sa odredbama navedenog zakona.

(2) Vlada Kantona će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15) imenovati školske odbore u skladu sa odredbama navedenog zakona.

Član 143

(Status lica zatečenog u mandatu direktora)

(1) Školski odbori će u roku od 30 dana od dana imenovanja raspisati javni konkurs za izbor i imenovanje direktora škole.

(2) Lica zatečena na dužnosti direktora škole na dan stupanja na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15) ostaju na dužnosti do imenovanja direktora po javnom konkursu iz stava (1) ovog člana.

(3) Lice koje je prije stupanja na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15) bilo na dužnosti direktora dva uzastopna puna mandata u istoj školi, ne može biti ponovo imenovano za direktora u toj školi.

Član 144

(Prava Skupštine Kantona kao osnivača)

Skupština Kantona zadržava prava i obaveze osnivača prema postojećim školama koje imaju status javne ustanove, preuzete ranijim propisima.

Član 145

(Okončanje započelih procedura)

(1) Konkursne procedure za izbor i imenovanje direktora škole koje su započete i nisu okončane do dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 6/16), okončaće se u skladu sa odredbama navedenog zakona.

(2) Kandidati koji učestvuju u konkursnoj proceduri iz stava (1) ovog člana, na zahtjev školskog odbora, dostaviće dodatnu dokumentaciju kojom, u skladu sa izmjenama i dopunama sadržanim u Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 6/16), dokazuju ispunjavanje uslova i nepostojanje pravnih smetnji za izbor i imenovanje na dužnost direktora škole.

Član 146

(Zaštita zaposlenika)

Zaštita radno-pravnog statusa iz člana 82. stav (5) ovog zakona shodno se odnosi i na zaposlenike koji su radni odnos na neodređeno vrijeme u školi zasnovali u skladu sa važećim propisima koji su bili na snazi do 31.12.2000. godine.

Član 147

(Donošenje provedbenih akata)

(1) U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 14/18) Ministarstvo će donijeti propis iz člana 104. stav (16) ovog zakona.

(2) U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 14/18) Ministarstvo će propisati sadržaj ugovora o obavljanju poslova direktora škole iz člana 106. stav (6) ovog zakona.

Član 148

(Usklađivanje opštih akata)

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 14/18) škole su dužne uskladiti svoje opšte akte sa odredbama Zakona.

Član 149

(Usklađivanje rada aktiva direktora)

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 14/18) aktivni direktora uskladiće svoj rad i djelovanje u skladu sa odredbama navedenog zakona. Aktivni direktora čiji rad i djelovanje u propisanom roku ne bude usklađen sa odredbama navedenog zakona prestaju sa radom.

Član 150

(Početak primjene pojedinih odredaba)

Odredbe člana 14. stav (4) tačka b) ovog zakona primjenjivaće se od početka školske 2018/2019. godine.

Član 151

(Prestanak mandata školskih odbora, imenovanje privremenih školskih odbora, raspisivanje novog javnog konkursa i usklađivanje imenovanja školskog odbora sa zakonom)

(1) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 14/19), u školama čiji je osnivač Skupština Kantona, Vlada Kantona imenovaće privremene školske odbore, u skladu sa Zakonom o osnovnom odgoju i obrazovanju.

(2) Imenovanjem privremenih školskih odbora iz stava (1) ovog člana prestaje mandat školskih odbora zatečenih u mandatu na dan stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 14/19).

(3) U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 14/19), za škole iz stava (1) ovog člana, raspisaće se javni konkurs za imenovanje članova školskog odbora ispred osnivača i lokalne zajednice.

(4) Škole čiji je osnivač drugo pravno i fizičko lice, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 14/19), obezbijediće imenovanje školskog odbora u skladu sa članom 104. stav (3) ovog zakona.

Član 152

(Donošenje provedbenih i primjena važećih akata)

(1) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 14/19) Vlada Kantona će donijeti propise iz člana 104. stav (16) ovog zakona.

(2) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 14/19) ministar će donijeti propise iz člana 44. i člana 82. stav (7) ovog zakona.

(3) Do donošenja propisa iz stava (1) ovog člana primjenjivaće se raniji propisi, ukoliko nisu u suprotnosti sa Zakonom o osnovnom odgoju i obrazovanju.

Član 153

(Stupanje na snagu i primjena zakona)

Zakon o dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 6/20) stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona", a primjenjivaće se počev od školske 2019/2020. godine.

Član 154

(Prestanak važenja ranijih zakona)

Stupanjem na snagu Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15) prestaje da važi Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 6/04, 7/05 i 17/11).

Član 155

Prečišćeni tekst Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju obuhvata:

1. Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 9/15),
2. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 6/16),
3. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 14/18),
4. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 14/19).
5. Zakon o dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 6/20).

Član 156

Prečišćeni tekst Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju se primjenjuje od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona", a važnost njegovih odredbi utvrđena je u zakonima koji su obuhvaćeni prečišćenim tekstom Zakona.

Samostalni članovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju

("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 8/2021)

Član 19*

(prestalo da važi)

Član 20

(Donošenje provedbenih akata)

Ministar će, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti propise iz članova 6. i 18. ovog zakona.

Član 21

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

Samostalni član Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju

("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 11/2021)

Član 4

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

Samostalni član Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju

("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 22/2021)

Član 6

Ovaj zakon stupa na snagu sljedećeg dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

Samostalni članovi Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o osnovnom odgoju i naobrazbi

("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 5/2022)

Članak 3

(Donošenje provedbenih akata)

Ministar će, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti propise iz članaka 1. i 2. ovog zakona.

Članak 4

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

Samostalni članovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju

("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 10/2022)

Član 14

(Donošenje novih i usklađivanje postojećih podzakonskih akata)

(1) U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti propis iz člana 37. stav (9) Zakona.

(2) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, Vlada Kantona će uskladiti propis iz člana 104. stav (16) Zakona sa ovim zakonom.

(3) U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti propis iz člana 108. stav (14) Zakona.

(4) Do usklađivanja propisa iz stava (2) ovog člana i donošenja propisa iz stava (3) ovog člana primjenjivaće se raniji propisi, ukoliko nisu u suprotnosti sa zakonom.

Član 15

(Obaveza raspisivanja javnog konkursa)

(1) U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, a u skladu sa propisom iz člana 104. stav (16) Zakona, biće raspisan javni konkurs za imenovanje članova školskih odbora škola čiji je osnivač Skupština Kantona.

(2) Ukoliko se po raspisanom javnom konkursu iz stava (1) ovog člana ne imenuje školski odbor škole u roku od 30 dana od dana zatvaranja javnog konkursa, Vlada Kantona će imenovati privremeni školski odbor u skladu sa zakonom.

(3) Škole čiji je osnivač drugo pravno ili fizičko lice obezbijediće imenovanje školskog odbora škole u skladu sa članom 104. stav (3) Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(4) Mandat članova školskog odbora škola čiji je osnivač Skupština Kantona zatečenih na dužnosti na dan stupanja na snagu ovog zakona kao i mandat članova školskog odbora škola koji je ponovno uspostavljen u skladu sa članom 104a. Zakona traje do imenovanja novih školskih odbora na osnovu javnog konkursa iz stava (1) ovog člana ili do imenovanja privremenog školskog odbora u skladu sa stavom (2) ovog člana.

Član 16

(Isključivanje neustavnih odredaba iz pravnog prometa)

Član 19. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Službene novine Tuzlanskog kantona", broj: 8/21) briše se.

Član 17

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

**Samostalni članovi Zakona o dopuni
Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju**

("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 11/2022)

Član 2

Ministar će, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, donijeti propis iz člana 1. ovog zakona.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

**Samostalni članovi Zakona o dopunama
Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju**

("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 12/2023)

Član 4

(Donošenje propisa)

(1) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona ministar će donijeti propise iz člana 27. stavovi (6) i (7) Zakona.

(2) U roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona Vlada Kantona će donijeti propis iz člana 31a. stav (2) Zakona.

Član 5

Ovaj zakon stupa na snagu sljedećeg dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Tuzlanskog kantona".

Napomene

* Odredbe člana 19. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 8/2021), koje odgovaraju Samostalnom članu 19. Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju/naobrazbi ("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 10/2020 - prečišćen tekst, 8/2021, 11/2021, 22/2021 i 5/2022) prestale su da važe na osnovu Presude US FBiH, br. U-31/21 od 2. marta 2022. godine, koja je objavljena u "Sl. novinama FBiH", br. 26/2022 od 6. aprila 2022. godine.

** Odredbe čl. 7. i 11. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju ("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 10/2022), koje odgovaraju čl. 104a i 114a Zakona o osnovnom odgoju i obrazovanju/naobrazbi ("Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 10/2020 - prečišćen tekst, 8/2021, 11/2021, 22/2021 i 5/2022, "Sl. novine FBiH", br. 26/2022 - odluka US i "Sl. novine Tuzlanskog kantona", br. 10/2022 i 11/2022) prestale su da važe na osnovu Presude US FBiH, br. U-25/22 od 24. januara 2023. godine, koja je objavljena u "Sl. novinama FBiH", br. 39/2023 od 26. maja 2023. godine.